

12 RÖPIRAT.

Budapest 1882. november 15.

III. évfolyam

II. füzet.

A zsidó esküje a bíróságok előtt.

Három van ami szemtelen: Az eb a négy-lábúak között, a kakas a tollasok között, és Izrael a népek között. Talmud. Tr. Beza. 25.1.

Peres ügyekben a hatóságok előtt, az igazság kiderítésének végső, legfőbb és legfontosabb motívuma az eskü.

Kétes esetekben ez dönt. Az odaitélt és letett eskü van hivatva eloszlatni az illető bíró kétségét. Ez azon alap, melyre ítéletét építi.

Az eskü a lelkiismeret szava, a lelkiismeretet pedig neveli, idomítja, és sugalmazza a vallás erkölcs.

A vallás erkölcs, az egyéni életnek eme világító oszlopa, az emberi társadalomnak díszes fundamentuma; mert az emberiség azon nagyobb részénél, melynek helyzete és körülményei nem adhatják meg a szélesebb látkört, a műveltségi állapot nem emelkedhetik oda mindenkinél egyformán, hogy a dolgok állását, az ezekből folyó kötelezettségeket bizonyos emelkedettebb magaslatról szemlélve szabályozhatná és intézhetné cselekedeit, hanem egyszerűen a jó és rossz közt való különbségnek tudatában a tiszta vallás erkölcs léghőmérsékletében képződött jó lelkiismeret azt súgja: tedd a jót, a bűnt kerülj; és így az egyforma alapokon nyugvó erkölcsökre épült emberi társadalomban nem zavartik meg az egyensúly. Kétes esetekben mindenkor biztosan kideríthető az igazság, mert annak útjába nem szór szándékosan akadályokat a tévutakon bujkáló gonoszság.

Az igazságszolgáltatás keretében az egyforma eskü csak ugyanazon elvek és alapokon nyugvó vallás erkölcsök léghőmérsékletében felnőtt és élő társadalom egyedei közt lehet érvényes és döntő.

A zsidó esküje – mert keresztény társadalom-ellenes erkölcsstánán alapszik, – a törvény előtt, kereszténnyel szemben, már el nem fogadható, és különös vaksággal verte meg a népek és nemzetek Istene azt a törvényhozást, mely ezt törvényesnek ismerte el;

mert ez, mint a zsidó telhetetlenség gyalázatos eszköze, egymagában képes megdönteni az emberiségnek világszabadság elérésére irányzott munkálkodását, egymagában képes feldúlni az erkölcsi lények tökéletesbülés után való törekvéseit, egymagában képes felforgatni a keresztény társadalmat, s aláásni annak megszentelt alapjait.

Nemsokára két ezer éve lesz annak, hogy a mozaizmus nagy reformátorának magasztos tana átalakította a világot, midőn az általa alapított szeretet vallásának dicsfénye beragyogta azt s jótékony melegével életre ébresztette, táplálta és növelte a civilizációt, az emberiség boldogításának eme főtényezőjét.

Hogy a csaknem két évezred számot tesz az emberiség életében, bizonyítja a történelem, bizonyítja a haladás, melyet a keresztény" civilizáció korunkig felmutathat azon népek és nemzetek közt, melyek annak melegén nőttek fel; s mily különös, mily bámulatos, hogy ugyanezen idő leforgása alatt a zsidóság, mely saját bünei miatt a keresztény népek és nemzetek közt is elszórtan él és élőködik, nem változott semmit. Most is olyan, mint mikor az ó-szövetségben jeleseit megkövezte, forró olajba főzte, oroszánok vermébe vetette, s egyik legnagyobb jóltebőjének, nagy tudósának, prófétájának, ki őt a fogságból kiszabadította, új hazába vezérelte, Mózesnek már nem engedte meg, hogy az „Ígéret földére” léphessen most is olyan, mint mikor megfeszítette Krisztust magát, a világ megváltóját.

Mert a zsidó neologizmus semmi más, mint csupa csalás és ámítás! Port szórnak vele a világ szemébe, hogy csak feltegyék felülök a haladásra való képességet. Hazugság, képmutatás az egész! Ez parányit sem különbözik a neologizmus az orthodoxiától, csak látszólag külsőleg más, csak abban különbözik, hogy ez vuklit hord amaz pedig levágta füle mellől, hanem azért viseli belülről!

Nos!?! Ott van a tizza-eszlári zsidó rituális gyilkosság, az ártatlan keresztény leányka vérenek vétele! mely világra szóló büntett midőn a sok közül napfényre jött, nem mozdult-e meg úgyszólván az egész világ összes zsidósága a gonosztevő gyilkosok megmentésére?! S ezen mozgalomban észleltünk-e különbséget orthodox és neológ zsidó közt? Nem! „Egy mindnyájáért, s mindnyája egyért!”

Sírokat raboltak meg, díjakat tűztek, hullákat úsztattak a Tiszán közös költségen, közös erővel és egyetértéssel, csakhogy az igazságszolgáltatást tévútra vezessék, gátolják, bonyolítsák, vagy éppen lehetetlenné tegyék!

Tehát ez a bitang nyomorult népfaj, mely úgyszólván dédelgetve parazitáskodik saját testünkön, két ezer év leforgása alatt nem változott semmit, mert változni nem akar, s nem is tud, arra képtelenné

teszik gyalázatos hagyományai, melyek világalommal kecsegtetik, képtelenné teszi talmudja, mely csak őt tartja embernek, az „isten választott népének,” s mint ilyen, lássuk, mi alapokon s hogyan dolgozik esküjével a hatóságok előtt?

A talmud szerint „az izraelitának szabad a gojimon igaztalanságot elkövetni; mert írva van, ne légy igazságtalan felebarátod iránt, hol nincs mondva: ne légy igazságtalan a goj irányában”. (Tr. Sanh. f. 51. 1. Tos.)

„A goj megrablása meg van engedve.” (Baba. m. f. 11 1. 2.)

A tudós Pfefferkorn tehát semmit sem túloz a zsidókról, midőn így ír: „A keresztények tulajdona, a talmud szerint gazdtalan jószág, mint a tenger homokja; a legelső, ki hatalmába keríti, –jogos birtokos.” (Dissert. phil. p. 11.)

„Ha nem volna zsidó, – mondja a talmud, – nem volna áldás a földön” (Tr. Jebam f. 63. 1.) „és valamint elébbvalók az emberek az állatoknál: úgy a zsidók a föld többi népeinél.” (Zeror.h.f. 101. 2) Sőt „az idegen (t. i. nem-zsidó) maga barom mag.”

Mármost, ha a zsidó azt hiszi, és az a meggyőződése, hogy csupán csak ő az Isten képeire teremtett ember, a nem-zsidó, az „idegen” (nochrim) pedig olyan állatféle valami, tehát ha a zsidó meggyilkolta a nem-zsidót, a keresztényt, s ez a hatóság elé kerül, a zsidó tanú mindenkor leteszi az esküt a hatóság előtt, hogy a gyilkos zsidó nem gyilkolt meg senkit, mert magában azt gondolja: barmot gyilkolt meg.

Még hozzá, mikor a talmud szerint (Tr. Aboda. 3. f. 26. 2.) „igazságos cselekedet az eretneket sajátkezűleg kivégezni.” – „Ki az istenteleneknek vérént ontja, áldozatot mutat be istennek.” (Jalk. Schim.f. 245 ad Pent. és Bemidb. r. f. 21. f. 229. 2) Éppen mint Tisza-Eszláron is történt. Tehát még hozzá istenes dolgot is követ el, ha keresztényt gyilkol!

Leteszi az esküt hamisan, ha kell tízszer is egymásután, mert lelkiismerete, vallásos meggyőződése a zsidónak az, hogy az egész világ ő érette van teremtve, a mit abból a nem-zsidó bír, az azt csak bitorolja, tehát vallásos meggyőződése parancsolja, hogy a legelső alkalmat megragadja arra, miszerint a más által bitorlott vagyont csalással vagy bármi úton-módon magáévá tegye.

Mármost, ha a zsidó birtokot vett a kereszténytől, de az árát ki nem fizette s ezért perbe fogatik, minden aggodalom nélkül leteszi az esküt hamisan, gondolva magában,

hogy hát miért is fizetne ő azért, a mi voltaképen az övé, az ő tulajdona volt már a világ teremtése óta!?

E tekintetben való okulásul s mintegy bátorításul maga a talmud hoz fel példákat a legtekintélyesebb rabbinusokról. Mint például Aki b a is esküt tett le, de szívében hozzá gondolta, hogy érvénytelen. (Tr. Katla f. 18. 2.)

Az eskünek gondolatban való megsemmisítése elvül mondatik ki a talmudban a rabbinusok által, valahányszor az embert „kényszerítik” esküdni. (Schulen, a. jore d. n. 232 §. 12 14)

És így biztos lehet bármiféle keresztény hatóság, hogy a kényszer örve alatt zsidótól valódi esküt nem nyer soha, valahányszor saját – vagy hitsorsosa java azt úgy kívánja a keresztény fél ellenében, sőt még arra sem érzi magát kötelezve, hogy igazat mondjon; mert erős meggyőződése az, hogy az engesztelés nagy napján minden bűneik, még a legsúlyosabbak is, hát a hamis eskük is megbocsáttatnak.

Erről tanúskodik a zsidók engesztelés-ünnepi szertartásában előforduló különös imájok, mely így szól: „Minden fogadalom és kötelezettség, minden büntetés és eskü, melyet az engesztelés jelen ünnepétől a következőig esküszünk, fogadunk és elvállalunk, feloldva, elengedve, megsemmisítve, erőtlenné és érvénytelenné legyen. Fogadalmaink ne legyenek fogadalmak, és esküvéseink ne legyenek esküvések.” (Machsor. Prag. f. 91. a.)

A zsidónak, az általa isteninek tartott rabbinismus rendszere palástja alatt is, a hatóságok előtt letett esküjére nézve erős meggyőződése, hogy helyesen cselekszik, sőt kötelességét teljesíti, ha bármilyen esküjét gondolatban megsemmisíti, mint Aki b a rabbi, a „második Mózes” is a legtágabb elméleti fentartással (reservatio mentalis) megesküdtött mindenkor, ha kívántatott, de mellette az ellenkezőt gondolta magában.

Sőt a zsidónak még a borzasztó átkokkal felciczomázott zsinagógái esküje sem fogadható el valódinak a kereszténnyel s egyáltalában a nem-zsidóval szemben: leteszi fontosabb esetekben ezt is akárháuyszor hamisan, csak az ügy érdemelje meg a fáradságot, jó rebachot biztosítson; hisz még az nap, ugyanazon rabbi, kinek kezébe azt letette, vagy bármely másik, – sőt szükség esetén három közönséges zsidó is felmentheti az alól, épen úgy mint a közönséges polgári eskü alul. (Seph. mirv. gad f. 70. J.)

Mit várhatunk azoktól, kik talmudjok tanúsága szerint azt hiszik, hogy maga az Isten is visszaélt esküjével akkor, midőn szerintük esküvel fogadta azt, hogy a pusztában tévelygő zsidók nem lesznek részesei az örök életnek, s később meg is bánta, és nem is

tartotta meg esküjét! (Tr. Sanh. f. 110. 2.) Kik ráfogják istenökre, hogy Izrael valamelyik bölcse így hallotta őt sóhajtozni: Jaj nekem, ki old fel engem esküm alól?! (Tr. Baba. b. f. 74. 1.) s midőn ezt ama bizonyos bölcs rabbinus elbeszélte társainak, ezek számarának nevezték, hogy hát miért nem oldozta fel azonnal. (Tr. Baba. b. f. 74. J.) No de ha ezt tenni elmulasztotta is, létezik az ég és föld között egy hatalmas Mi nevű angyal, kinek meg van a hatalma Jehovát felmenteni minden esküje és fogadalma alul. (Meg. amukk. f. 1. 4.)

Így aztán, mint a magyar példaszó mondja: „könnyű nekik, de nehéz a becsületes embernek;” mert kezdek a hamis esküvést újra, évről évre, és folytathatják egyik engesztelési ünneptől a másikig, ha érdekük úgy kívánja, csak hasznot lássanak belőle.

Egynémely zsidó író annak bizonyításán erőlködik, hogy a tett eskü alul való feloldás ezen módozata csak azon elhamarkodott eskütételekre szorítkozik, melyek csak az eskütevőt magát, nem pedig másokat is illetnek. Ez azonban hazugság! „Qui se excusat, incusat”, s megtért zsidók is ezt csak „kopasz mentség”-nek nevezik; így S c h m i d t J á n o s, a megtért zsidó ugyancsak ráolvas volt hitsorsosaira, midőn nyilvánosságra hozza, hogy a talmudrabbinusok hatalmat tulajdonítanak maguknak még az istent is felmenteni esküje alul.”

Hasonlóképp nyilatkozik B r e n t z (Rosenthal: Convertitenbilder 3.1.) és D r a c h is. (Lettre 2-e d'un rabbin Paris 1828. 82. k. 1.)

A talmudrabbinismussal szaturált Judaismus előtt a christianismussal szemben nincs semmi szent a földhátán, a nap alatt, csali saját önérdéke. Ennek hajhászatában nincs előttük bűn, fertelem és aljas galádság, sőt a legirtózatossabb vétkek, gyilkosságok, fertőztetések, vadállatiasságok, melyeket a modern keresztény társadalom kigúnyolására, megbecstelenítésére, aláaknázására az ó-kor legsötétebb fanatizmusának kultusában és sötétségében mint prédaéhes hiénák üznek, – mindezek az ő szennyes lelkiismeretek előtt mint magasztos erények, isteneknek kedves cselekedetek tündökölnek, és szombatjuk ünnepét fűszerezi, ha azok elkövetésének sikerével egymásnak Jehovájuk templomában dics e k e d h e t nek. (Brentz”Judenbalg” 21. 1.)

Irtóztató, de egyszersmind elszomorító is, hogy ily fertőzőtt erkölcstannal telített pereputty a t ö r v é n y e k k e r e t é n b e l ü l i s a keresztény államokban á l l a m o t k é p e z h e t a keresztény társadalom megromlására, ez a törvényeket kijátszó, csaló, sáska had.

Hisz ilyen fenésedett erkölcsökkel szennyezett „p o l g á r t á r s s a l” szemben, a törvény előtt való egyenlőség folytán n i n c s b i z o s í t v a a keresztény elemnek sem élete, sem va-

gyona, s így a Judaismus által meg van támadva az egész keresztény társadalom a maga összeségében, az államokat képező és fenntartó productiv keresztény polgáiraiban. Meg vannak támadva maguk az államok, s ha elejét nem vesszük, patkányok módjára rongálják meg annak alapjait, s ezen magasztos épület, melyet csaknem kétezer év buzgón törekvő munkája épített, össze fog dűlni, s romjai alá temeti a civilizáció összes eddigi vívmányait.

Ekkor csakugyan elérkeznek az idő, melyben, mint az állatok, amaiglan is várva várt Messiás érkezésére számítanak, a midőn talmudjok szerint a föld az ő számukra kész kalácsot és gyapot ruhákat fog teremni, s olyan búzaszemeket, melyek akkorák lesznek mint a legnagyobb ökör veséi; (Tr. Kethub. f. 111. 2. és schabb. f. 30. 2.) s hogy a Messiás visszaállítja majd a zsidó királyságot, szolgálni fog nekik minden nép, hódolni minden király; (Tr. Schabb. f. 120. 1. - és Tr. Sanh. f. 88. 2. 99. 1.) mert ama boldog időben minden zsidónak 2800 szolgálja (Jal. Schim ad. Is. f. 56. 4. n. 359. és Bêchai, i. f. 168. p. 37. és másutt.) és 310 világa lesz. (Tr. Sanh. f. 101. 1.) Hanem előbb óriási harcz fog kitörni, melyben a népek kétharmada elvész, úgyhogy a zsidóknak majd hét évi munkába kerül a zsákmányul esett fegyvereket elégetni. (Majene. Jesch. f. 74. 4. és 76.1. továbbá Abart, maschm. J. f. 49. 1-3.) A „zsinagóga sasa” Majmonides (ad Tr. Schabb.i.h.) is hisz a zsidók viláгурalmában s azt mondja, hogy: Izrael régi ellenségeinek fogai 2*2 rőfnyire nőnek ki majd akkor szájukból. (Oth. Akib. és Schin.) Minden néptől fog a Messiás ajándékot elfogadni, csak a keresztényektől nem. (Tr. Pes. f. 118. 2. és több rabbi.) És a zsidók, miután minden nemzeteknek kincse kezeikbe gyűl, mérhetlenül meggazdagodnak; kincstáruk akkora lesz, hogy 3000 számár fog kívántatni a kapuk és lakatok kulcsainak szállítás ára. (Tr. pes. f. 119. és Tr. Sanh. f. 110, továbbá Bêchai i. h. p. 16 f. 62. 4.) Minden nép felveszi majd akkor a zsidó vallást; de a keresztények ezen kegyelemnek nem lesznek részesei, hanem kifognak irtatni az utolsóig, (Tr. Jebam. f. 24. 2. és Tr. Aboda. s. f. 3. 2. úgyszinte: Abarb. maschm. J. f. 6 5- és Bêchai i. h. 85. 3. és többen) mert az ördögtől származnak. (Zeror. ham. f. 125. 2.)

Mindezekre talán azt mondja valaki, hogy ilyen számárságokat csak az orthodox zsidók hisznek és remélnek, de már a neológ-

gok másként gondolkoznak stb.,s így majd kicsinyenként, idő multával el fognak enyészni ezen tanok, s velők együtt a reájok épített aljas zsidóuralmi szemtelen törekvések is.

Ezeknek a kegyes szívü jó uraknak bátor vagyok becses figyelmükbe ajánlani, hogy a neológ Crémieux, a párisi „Alliance Israélite universelle” egyik gyűlésén nem is olyan nagyon régen azt mondta nagy peczkesen, hogy: „Egy új messiási birodalomnak, egy új Jeruzsálemnek kell támadnia a császárok és pápák helyébe!” Továbbá a szinte neológ (Pláne kikeresztelkedett zsidó! – Szerk.) Disraeli, – a volt angol ministerelnök is csak annyit mondott, hogy: „A tisztavérü felsőbb zsidófaj hivatva van a zagyvavérü alsóbb európai emberfajokat kiirtani!”

No lám! Tessék választani! Melyik szebb, melyik kedvesebb és kecsesebb?! A vuklis és kaftános orthodox, vagy a frakkos és glacékeptyüs neológ?.'

Itt *nincs* választás! itt nincs különbség!

Itt gyökeres kúrára, itt császár vágásra van szükség!

Nemzetközileg mondassék ki, hogy a phylloxera vastatrix parazita zsidó fajzatot a keresztény társadalom kidobja útjából mint olyan akadályt, mely a világszabadságra való törekvésében gátolja, és rázza le testéről minden keresztény állam együttesen és egyszerre ezeket az élősdí férgeket, ne hagyja általok tovább egy perczig se vérét szipolyozni!

Csak nemzetközi együttes elhatározással lehet a bajon segíteni, mert egyes államok egyenként való törekvései kárba vesznek.

Ha egy állam kiveri zsidóit területéről, beszürenkedik más országokba, s idő multával ezekből ismét vissza, mert a zsidó szemtelen; ha kidobod az ajtón, vissza megy az ablakon, és így az ellenük ráló küzdés folytonos és szakadatlan lesz; pedig az idő drága, kár azt reájok pazarolni, mert kárba vész!

Ki kell őket kergetni ősi hazájokba!

Ha oly „tisztavérü felsőbb faj,” mutassa meg mit tud, de saját erejéből.

Alkosson államot a híres! Mutassa meg a keresztény világnak, hogy talmudja búzós tűzénél sütkérezve, mint önálló állam, csakugyan bír küldetéssel a világegyetem zürzavarában, s ha a christianismus útjában van, ragadjon fegyvert, mérkőzzék meg vele; ha „választott népe” az Istennek, majd megsegíti, és győzzön úgymint hőshöz illik, a gyáva pereputty! majd szembe talál bennünket!

Mert ha tovább is úgy folytatjuk a harcot mint eddig, úgy egyenlőtlen fegyverekkel küzdünk, s dicstelen harcot vívunk elJenők, még hozzá biztos veszteséggel, s ezt nem is szégyeljük bevallani, hogy t. i. a gazdaságban nem vagyunk képesek, de nem is akarunk velők mérkőzni!

Keresztény államok! Vessetek véget ennek az egyenlőtlen harcnak, mely a zsidó raffineria dögleletes barlangjából intézi elletek alattomos támadásait!

Még most nem késő; de már itt az ideje!

Úgy legyen!

Keöd József.

Egy szó a nép érdekében.

Kényelemszerető természetünkben fekszik nekünk magyaroknak, hogy a nagy fontosságúaknak elismert ügyek tekintetében is megelégszünk az agitáció azon kényelmes módjával, mely szerint egy pipa dohány s egy pohár bor mellett a velünk egy nézetben lévő egyszerű elv- és érdektársainkkal megbeszéljük, megvitatjuk a fontos kérdést, s kicserélve a rokon keblekkel érzelmeinket azt hisszük, hogy immáron elég szolgálatot tettünk annak az ügynek.

Az ellentáborban lévőket is megnyerni, azokat is meggyőzni nézeteink helyességéről, különösen pedig leszállani a nép alsó rétegeibe, hogy a jó ügynek ott is propagandát szerezzünk; hogy felvilágosító szavainkkal, meggyőző érveinkkel ott is meggyökereztetni segítsük a jónak, üdvösnek, korszerűnek fogalmát: ezt mi, magyarok, kényelmetlennek tartjuk, azért nem is cselekedszük,

Így vagyunk a z s i d ó - k é r d é s s e l is.

Ma már minden túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy az úgynevezett középosztály zöme egyértelmű álláspontot foglal el a zsidó kérdéssel szemben. Néhány különczködő, meg a zsidók zsebeibe temetett intelligens ember kivételével, az összes intelligencia belátja azt, hogy a zsidó-uralom terjedése mily véghetetlen veszélylyel fenyegeti hazánkat; belátja, hogy a zsidók hatalmi állásának megingatása, a túlkapasok megfékezése, szóval a zsidók által minden téren gyakorolt monopóliumnak megszüntetése érdekében okvetlenül és mielőbb kell tenni valamit.

De míg a középosztály ily nézetet táplál, addig senki sem vagy nagyon kevesen gondolnak arra, hogy ideje volna már a köznépet is kiragadni a zsidó uralom rabbilincseiből, hogy alkalmat kellene nyújtani a népnek a zsidó gazdaságok, a zsidók csalásai megismerésére, s hogy ki kellene tanítani a zsidók által gyötört

népünket azon módokra, melyek által a zsidó-uralom alól szabadulhat. Mert uraim addig, míg a mi nehézkes parlamentáris viszonyaink közepette a zsidó-kérdést a magyar faj érdekeinek megfelelőleg törvényes úton megoldanunk sikerül, addig a zsidóság teljesen tönkre teheti úgy vagyonilag valamint szellemileg a nemzet zömét, a köznépet. Az uzsora és a pálinka, ez a két borzalmas fegyver a zsidók kezében, évről évre hatványozott mérvben teszi tönkre a népet, s míg kezébe koldusbotot ad, lelkébe a nemtelen, alacsony érzelmeket plántálja el.

A zsidóság, mintegy érezve azt, hogy uralmának napjai megszámitvák, rohamosan igyekezik fölhasználni az időt népünk megrontására. A tudomány vívmányait is arra használja föl, hogy csalhasson; szolgáljon erre például legújabb tapasztalatimból a következő: Nálunk, szüretek alkalmával, két különböző must-mérő használtatik; egyik a klosterneuburgi, mely több, – másik a Wagner-féle, mely kevesebb fokra van osztva, úgy, hogy például azon must, mely a Wagner-féle must-mérőn 12 fok czukortartalmat mutat, a klosterneuburgival mérve 16 fokot fog mutatni. Persze, erről a különbségről a parasztgazdák mit sem tudnak, hiszen csak pár év óta hallják hírét ennek a szerszámnak, mióta t, i. a borvevő zsidók igen czélszerű eszköznek ismerték föl a kétféle must-mérőt a kisebb bortermelők megcsalására. Ezt a következő módon hajtják végre: Mojzsi zsidó elmegy Péter gazdához, aki az értelmesebb emberek sorába tartozik; megméri a mustot a klosterneuburgi must-mérővel, látja, hogy annak czukortartalma 16 fok, s ez alapon megalkuszik a termelővel hektoliterenként 7 frt 50 krban. Aztán elmegy József gazdához, a ki harmadik, negyedik szőlő-szomszédja Péternek; ott azonban már a Wagner-féle mérczét üti a mustba, mely természetesen csak 12 fokot mutat, s ígér József gazdának a mustért 6 frtot. József hivatkozik arra, hogy a zsidó Péter mustjáért 7 frt 50 krt fizetett s ő is annyit követel, mert – úgymond – szőlőik rendesen egyforma bort adnak, „Az nem igaz – mondja a zsidó nagyképűleg, – kérdezze csak meg kelmed Péter gazdát, annak a mustja 16 fok volt, a khendé meg, hiszen maga is látta, csak 12 fokot mutat, hogy adnék hát én ezért a rossz lőréeért annyit mint a 16 fokú mustért adtam!” József meghökken, átsompolyog Péter szomszédjához, s miután attól értesül, hogy mustja 16 fokot mutatott, fejkavarva alkuszik meg a zsidóval 6 frtban, a zsidó pedig kezeit dörzsölve tovább ballag, hogy ezt az ügyes manővert máshol is ismétlje.

Ez csak egy példa a tisztességesebb fajtájú csalások sorából; de hány van ennél nagyobb gázság, olyan, melylyel a furfangos

zsidó lassanként mindenét elharácsolja a tudatlan, hiszékeny, becsületes magyar parasztnak.

Vannak néplapjaink; ezeknek állana kötelességükben a népet a zsidó-furfang, a zsidó gazság tekintetében fölvilágosítani, s népünket, ama lapok olvasó közönségét, óvakodásra inteni. De valjon tesz-e? Dehogyan tesz, hiszen azon lapok is részben zsidók által iratnak, vagy zsidó befolyás alatt állanak, s így ugyan hogy várhatók az ily néplapoktól, hogy rendeltetésöknek megfelelően, a népet ez irányban is fölvilágosítsák, kitanítsák.

Az értelmi osztály, istennek legyen hála, a tömérdek zsidó zsornál mellett mégis csak bír már néhány oly lappal, melyek a zsidó-kérdésben nyílt őszinteséggel szólnak úgy, miként nemzetünk érdekeit tekintve szólani kell. A „12 röpirat” rendkívüli szolgálato-
kat tett ez irányban; újabban a „Függetlenség” harcol a zsidó uralom ellenében; néhány vidéki lap is kilépett már a küzdőterre; ámde mindezen lapok részint a magasabb előfizetési ár, részint a miatt, mert céljuknál fogva nem a nép gondolkodásához, kedélyvilágához alkalmazott tartalommal jelennek meg, nem igen jutnak el a köznép körébe, s nem terjeszthetik ott a felvilágosítás fényét; azok pedig, kik eme közlönyöket olvassák, többnyire nagyobb barátai a kényelemnek, hogysen fáradságot vennének maguknak, az idézett lapok által megállapított igazságokat a köznép között is terjeszteni.

A köznép tudja, érzi, hogy a zsidó ártalmára van; látja, hogy a zsidó által lépten-nyomon kifosztatik, megcsalatik; de nem képes küzdeni a zsidó-raffineria láthatatlan, megfoghatatlan furfangjai ellen. S így mi természetesebb mint az, hogy ez a meggyötört nép aztán hajlandó a nyomasztó tehernek olyképeni lerázására, az évek során át eltűnni kényszerült fosztogatás oly módtoni megtorlására, a mely jogállamban nem szabados, s mely módoknak alkalmazása által aztán csak terheit, bajait szaporítja.

Ezeknél fogva a köznép érdekében véghetetlenül nagy fontosságúnak tartom s a zsidókérdés törvényes megoldása egyik helyes eszközöként ajánlom egy oly néplap alapítását, mely népszerű nyelven írjon a zsidókérdésről a köznépnek; mely a nemzet zömét a zsidó-uralom veszélyességére figyelmeztesse, de egyszersmind és különösen kitanítsa a népet arra, hogy miként lehet józan észszel, előrelátással a zsidók által anyagi és szellemi romlásuk céljából kivetett töröket elkerülni, s a törvény által biztosított egyéni szabadság keretén belül mit kell tenni a népnek is azon célból, hogy az erkölcsrontó s az anyagi tönkrement örvényébe sodró zsidó uralom terjedése meggátoltassák.

Egy ily néplap elterjedésének biztosítására kellene szerintem az utat egyengetni a nép között élő elvtársainknak addig is, míg az eszme, – melynek üdvös voltát elvtársaink közül tán senki sem vonandja kétségbe, – testet ölt és megvalósul.

Igazmondó.

A kaposvári gyűlés.

Az antisemitizmus Somogy megye lakosságának minden rétegében mély gyökeret vert. De ezzel még nem sokat mondtunk; hisz mély gyökeret vert az általában az egész magyar állam 15 millió ker. lakossága között. Csakhogy elvbarátaink a hazában részint alusznak, részint szepegnek: hol a zsidóktól hol a kormánytól, és semmit se cselekesznek.

Pedig hát ne féljenek se a kormánytól se a zsidóktól. A kormánytól azért ne, mert, amint az alább ismertetendő kaposvári gyűlés lefolyása is igazolja, a d r e z d a i k o n g r e s s z u s b ó l a m a g y a r k o r m á n y is tanult: Kaposvárott már a tapolczai „douce violence-”t se alkalmazta. Ez is nagy haladás!

Hogy pedig a zsidóktól nem kell félni, azt már elégszer megmagyaráztuk. Az egész zsidóság olyan természetű, mint az egye s zsidó. Huzzd meg előtte magadat, és – szemtelenebb lesz a piaczi légynél; nézz erősen a szeme közé, vagy pláne mutass neki botot, és – kutya módra meghunyászkodik.

Tehát a derék tapolczai kerületbeliek példája után indulva, a somogy megyeiek megmutatták, hogy se a kormánytól se a zsidóktól nem félnek, s hogy nem elég otthon pipaszó mellett antisemitá^kodni, hanem ki is kell lépni a tettek mezejére.

Már szeptember 19-én tartatott Kaposvárott egy szűkebb körű értekezlet, a melyen a megjelent 22 hazafi egy nagy gyűlés összehívását határozta el.

Az e gyűlésre, zárt levélboríték alatt szétküldött meghívó következőleg szólt:

Tisztelt elvtárs! – Minden nagyobb szabású társadalmi s közéleti mozgalmat az általánosan érzett szükségesség felismerése és nyomása indít meg: az így megindult mozgalom elől kitérni, vagy épen ellenirányban küzdést kísérteni nemcsak legtöbbször eredménytelen munka, de a társadalom, az emberiség ellen elkövetett bűnös cselekedet is.

Napjainkban a keresztény társadalom, régi lidércz nyomás alul felszabadulva, egy ily nagyszabású mozgalmat indított meg, melynek célja:

a keresztény társadalom ellen küzdő zsidóhatalom megfékezése s a társadalomnak keresztény szellem és erényekben való restaurálása.

Mindannak, ki az emberiség komoly érdekeinek felismerésére kellő érzékkel és intelligenciával bír, be kell látnia azon imminens veszélyt, mely a zsidóság óriási arányokban növekvő hatalma és befolyásával az egész keresztény társadalmat fenyegeti.

E veszély elöl kitérni nem lehet: de mivel vallásunkat, erkölcsünket, vagyonunkat, nemzetiségünket, sőt életünket támadja meg, az ellen teljes erőnkből küzdenünk keresztényi és hazafiúi kötelességünk.

Nekünk magyaroknak többszörösen az.

A zsidóság szelleme a lovagias magyar becsületos gondolkozásával, fenkölt jellemével soha és semmiben sem egyez meg, s hol a zsidó szellem társadalmunkban erőt vehet, ott a gonoszság és immoralitás üli diadalát.

Megtanítanak erre bennünket a corruptió naponként előtűnő jelenségei, melyek a régi magyar társadalomban, mielőtt az emancipációval a zsidóságnak közéletünkben erőt és jogot adtunk, nagyon ritkák vagy éppen hallatlanok valának.

A zsidó megrontja népünk tisztos erkölcsüket, hogy aztán csalás, uzsora, bünszerzés és orgazdaság aljas eszközeivel megszerezve annak vagyonát, proletárt csináljon a birtokosból, rabszolgát a szabad emberből, kinek keserves munkája és verejtéke gyömölcseket könnyű szerrel áldozhassa fel telhetetlen bírvágyának.

„Kié a föld, azé a Haza!” Ma már e Hazából nagy darab nem a miénk többé!

A magyar nemzet alkotó elemei: úr és földműves egyaránt pusztulnak, a keresztény iparos végelszegényedésre jut; helyüket elfoglalja a zsidó, ki a magyar úr lovagias jellemével, hazaszeretetével, szigorú becsületérzésével s a keresztény iparos és földműves munkás és erős kezével, egyszerű erényeivel nem bírván, a magyar nemzet és társadalom nemes képét és jellegét is meghamisítja.

A zsidóság, mint bellemesség ellenünk tervszerűen, szoros szövetségben működik, és éppen ez magyarázza meg a roppant sikert, melyet hatalma és befolyásának kiterjedésében elért; s ha a zsidóság ebbeli működését mi, mint eddig összetett kezekkel, tétlenül nézzük, vagy a helytelenül értelmezett liberalizmus és humanitás örve alatt törekvései előmozdításában még kezére is járunk, akkor nem fog beteljesedni a jóslat, hogy: „Magyarország nem volt, hanem lesz,” de megérjük, hogy az a nemzet, melyet leigázni hatalmas elleneinek összes ereje sem volt képes soha, a föld leggyávabb népének rabigáját lesz kénytelen tűrni.

Elérkezett immár a legfőbb idő, hogy a zsidó hatalom ellen világszerte megindult mozgalomhoz mi is csatlakozva, a keresztény társadalom és az egész emberiség e szent ügyének célhoz juttatásában 'erőnk és tehetségünket küzdőterre vigyük. Csak az összetartás és komoly akarat vezet célhoz s a rang, osztály és vagyonkülönbség nélkül egy célra törekvő keresztény társadalomnak nem lesz és nem lehet győző ellensége,

Küzdelmünkben távol legyen tőlünk a brutalitásnak a civilizáció és keresztényi elvekkel össze nem férő fegyverei használata: mi csak a törvény keretén belül oly munkásság és tényekkel kívánjuk az em-

beriség és keresztény társadalom érdekeit a zsidó hatalom ellen védelmezni, melyek célunknak és a műveltség követelményeinek megfelelnek.

Egyelőre legcélravezetőbbnek látszik e részben „keresztény védszövegetek” alakítása, minők az egész világon s már hazánkban is több helyütt alakultak a drezdai internationalis antisemita kongresszus ismeretes programja alapján.

Ennélfogva tisztelettel alulírott az 1882. évi szeptember hó 19-én Kaposvárott tartott bizalmas értekezlet megbízásából bátorkodom t. Elvtárs urat értesíteni, miként egy ily fentérintett czélu egylet alakítása céljából f. évi október 30 án d. e. 11 órakor Kaposvárott, a „Korona” szállóban „zártkörű magán értekezlet” fog tartatni, s abban való részvételre t. Elvtárs urat ezennel meghívom.

Egyúttal – tekintve az értekezlet fontosságát, tisztelettel megkérem, hogy ha tudomására jutna, mikép vidékén vagy ismeretségi körében valamely elvtárs, ki az értekezleten részt venni óhajtana, ily meghívót nem kapott, – annak czímét alulírt ideiglenes értekezleti jegyzővel zárt levélben tudatni méltóztassék. Kaposvárott, 1882. évi szeptember hóban. Hazafiúi üdvözlettel Chernél Gyula id. ért. elnök. Csondor János id. ért. jegyző.

E gyűlés lefolyása, a Kaposvárott Szalay Imre országgyűlési képviselő fivére, Szalay Károly szerkesztése alatt megjelenő és legújabbban kifogástalan antiszemita magatartást követő „Népjog” november 3-ki száma szerint a következő volt:

A m. hó 30-ára hirdetett antisemita értekezletre a megye minden részéből sereglett össze a közönség, s miután a „Korona” vendéglő termébe hivatott egybe, a közönség a „Korona” előtt kezdett sorakozni. Miután azonban értésére esett, hogy Babochay vendéglős helyiségeit oda nem adja, a Licsaer és Hönig-féle vendéglőkbe távozott, mely utóbbiban a hatóság küldöttje jelenlétében az értekezlet meg is tartatott. Mindenek előtt felolvastatott az ideiglenes elnök Chernél Gyula úr távirata, ki a gyűlésre utaztában megbetegedvén, Korpádon volt kénytelen maradni, mire Csondor János id. ért. jegyző indítványára az értekezlet egyhangú lelkesedéssel Nemess Józsa plébános urat választja meg ért. elnökké. Elnök megköszöni az értekezlet megtisztelő bizalmát, és örömét fejezi ki, hogy a Somogy megyében általa indított antisemita mozgalom ma *már oly arányokat öltött, hogy ha a tagokat kitartás és erős akarat vezeti, a legszebb eredmény és siker várható. Ezzel az értekezletet megnyitottnak nyilvánítja. A gyűlés tárgya levén egy „keresztény védszöveget” alakítása, Csondor János ért. jegyző felolvassa a múlt értekezlet megbízásából általa szerkesztett előterjesztést.

Ebben felhossa a zsidóság internationalis jellegét, mely szerint a zsidó bárhol telepedik le, bárhol szerez polgári jogokat, nem köti őt erős vonzalom a hazához, mely minden más érzelem fölé volna képes emelkedni. Hivatkozik Keleti Károly „Hazánk és népe” című munkájára, melyben a tudomány czáfolhatlan adataival van bizonyítva a zsidóság vándor természete, a mennyiben az hazáját ott keresi, hol jobb anyagi létet találni vél. Innen van az, hogy a zsidó eredeti hazáját meg nem tudta tartani, hanem egyedül a vagyon után való futkosásban szétszóródott az egész világon minden aspiratio nélkül arra, hogy va-

laha politikai nemzetet alakítson. Következteti ebből, hogy a zsidó ily tulajdon mellett hazafi soha sem lehet.

A zsidóság ezen tulajdona kizárja azt, hogy annak egyéb nemes tulajdonai legyenek, s innen van az általános erkölcstelenség, mely a zsidó nép jellemének egyik fő vonása. Nincs nép a világon, mely történetére büszke ne volna, s az he lehetne; a nemzetek történetük azon részét, melyet adatok bizonyosságával documentálni nem tudnak, a költészet segélyével egészítik ki, s minden nemzet felruházza őseit és hőseit saját geniusából folyó ékes tulajdonokkal, s azok dicsőségében saját magát tiszteli meg. A zsidók geniusa a zsidó ősatyákat piszkos csalókként állítja elő, miként Ezsau és Jákob történetében, úgy a Jakob fiainak József testvérükkel való elbánásáról szóló és más számtalan bibliai történetben megírva van. Hőseiket nem harczi éreynyekkel, de silány fufang, alattomosság tulajdonaival ruházták fel. A zsidók erkölcstelen gondolkozása tehát nem legújabb keletű, nyilatkozik az az őskortól fogva végig históriájukban.

Nyilatkozik ez erkölcstelenség vallásukban is, minélfogva a nem-zsidót kizárják az emberi jogokból s azt tisztátalannak, az állatnál megvetendőbbnek tekintik. Hivatkozik a Talmud ismert helyeire, melyek ezen állítást bizonyítják.

A zsidók erkölcstelen eszközökkel világalomra törekszenek, s ezen céljok elérése végett egyeletet alakítottak az „Alliance Israelite universelle” czimén. Ennek vezetése alatt a közélet minden eszközét magokhoz ragadva rendkívüli tevékenységet fejtenek ki a keresztyény népek leigázására. Kereskedés, forgalom, pénzpiacz kezükben lévén, a legnagyobb állami és internationalis vállalatokat magukhoz ragadják. Ebben is azonban erkölcstelen intentióik nyilatkoznak, melyeknek vég-célja az uralom. A zsidó intelligentia a közélet legfőbb orgánumát, a sajtót uralja szellemileg és anyagilag, s ez által a közvélemény felett uralkodik, hogy céljait könnyebben biztosítsa. A kevésbé művelt zsidóság a köznép kizsákmányolásával foglalkozik, melynek vagyonát iparkodik magához ragadni, s hogy ezt elérhesse, az uzsora, pálinkamérés, orgazgasdaság, bünszerzés, tolvajlás stb. aljas eszközeivel erkölceit rontja meg. Ily apparátussal sikerült a zsidóságnak ma már oly káros befolyást gyakorolni, hogy csak Magyarországon a földbirtok egy harmad része zsidó kézen van tulajdon vagy bérlet czimén, egy harmad részére pedig telekkönyvileg biztosított kölcsönei vannak betáblázva. Nem messze van tehát az idő, midőn a magyar földműves a zsidónak bérese, az úr pedig vagyontalan földönfutó lesz saját hazájában. Az iparost a gyári silány árúk concurrentiájával s ipari anyaggal való uzsorával öli meg; szellemi munkás ha nem szegődik zsidó érdekek szolgálatába, ma már Magyarországon éhen veszhet.

A zsidó mindig és mindenkor a hatalommal tart, de nem annak jó intentióit szolgálja, hanem pénzével és befolyásával iparkodik saját embereit állítani a hatalom közelébe, hogy azok befolyásával az ő szándékai jussanak érvényre. Innen van az, hogy a történelem tanúságaként a világ minden részében voltak időnkint zsidó üldözések, melyek által a keresztyény népek a zsidók erkölcsrontó befolyásaitól és zsarnoki uralmától megszabadulni igyekeztek. A zsidóság hatalma ma is ép oly káros, ép oly elviselhetetlen, mely ellen a küzdés óriási erőt igényel; ez erőt

a keresztény népek egyedül a társulásban és összetartásban találhatják fel. Ezért kell egyelőre oly egyleteket alakítani, melyek tervszerű munkával e célra törnek, s ha a ker. társadalomban meglesz az összetartás és a közös érdek felismerése, akkor a zsidóság hatalmának napjai meg vannak számlálva.

Határozza el tehát az értekezlet a meghívóban jelzett „keresztény védszövetkezet” megalakítását, melynek ezé Íj a társadalmunkat a teljes elzsidósodástól megmenteni, annak erkölcsi és anyagi állapotát a zsidók káros befolyásától megóvni, hogy így az ország keresztény polgárainak e hazában lakhatása eltűrhetővé tétessék addig is, míg elkövetkezik az idő, midőn állami és törvényhozási intézkedéssel a zsidóság egy politikai nemzetet alakítani s a keresztény államokat elhagyni kényszerítették.

Ezen előterjesztésre lelkes éljenzések közt kimondatott, miként a megjelentek a „keresztény védszövetkezetet” megalakítják, mely határozat, indokolásával együtt kinyomatni és kiosztatni határozatott.

Az alapszabályok kidolgozására végrehajtó bizottság küldetett ki, melynek elnökül Szalay Imre országgy. képviselő, tagjaiul: Angyal Kálmán, Csondor János, Gyenese János, Kulcsár János, Ladányi György, Matolcsy József, Matolcsy Sándor, Nemess Józsa, Odor Ignác, Szabó János, Szalay Károly és Varga János választottak meg, kik egyúttal Chernél Gyula ideigl. elnökkel a folyó ügyek elintézésére is felhatalmaztattak. Kimondatott továbbá, hogy a megalakult szövetkezet közlönyéül a Kaposvárott megjelenő „Népjog” című hetilap tekintetik.

Ezután felolvastatott Istóczy Győző országgy. képviselő üdvözlő távirata, mely zajos lelkesedéssel fogadtatván, az értekezlet által viszonoztatott.

Csondor János indítványára a gyűlés elismerését jegyzőkönyvbe iktatja Istóczy Győző, Ónody Géza, Simonyi Iván és Szalay Imre országgy. képviselőknek az antisemitizmus ügyében kifejtett sikerdús munkásságukért.

Buzsáki István földműves polgár indítványára pedig az antisemita mozgalom somogy megyei vezetőinek szavaztatott elismerés.

Még jókor érkezett Simonyi Iván országgy. képviselő távirata, mely zajos lelkesedéssel fogadtatván, viszonoztatott.

Elnök bejelenti ezután, miként az értekezleti helyiségbe az értekezletre besereglett vidékiek közül sokan be nem fértek, s ezek az átellenes Licsáer-féle helyiségben vannak, az értekezleten részt nem vehettek; ezért kéri a jelenlevőket, miszerint azoknak helyt adni szíveskedjenek. Mi megtörténvén, azok előtt az indítványok újra megtétettek, s azok által is hason lelkesedéssel fogadtattak.

Erre következett az értekezlet tagjainak összeírása, mely által a résztvevők száma 363 személyben constatóáltatván, –

Elnök megköszöni a tömeges részvétet, s az értekezletet befejezettnek nyilvánítja ki. – Közli Csondor János ért. jegyző.

A fővárosi zsidó és zsidóbarát lapok e nagy horderejű s úttörő gyűlésről csak röviden emlékeztek meg; de egy füst alatt kenetteljes hangon és fájó szívvel emelték ki, hogy, míg az antise-

miták gyűlése tartott, a kaposvári zsinagógában „Arany Jánosért gyászistenitiszteleket tartottak.” Ezzel aztán szentül hitték, hogy a kaposvári zsidók „lefőzték” a somogyi antisemitákat.

Úgy a budapesti, mint a kaposvári „farizeusoknak és Írástudók”-nak azonban jól befelelt, ugyancsak a „Népjog” október 3-ki számában, a „12 röpiratából is oly előnyösen ismert „Titus” a következő, szellemtől szikrázó és geniális aperçu-kben oly gazdag kis cikkel:

„A kaposvári izr. hitközség Arany János emlékének megünneplésére gyász isteni tiszteleket tart. (És ezen a napon, ebben az órában tartanak az antisemiták gyűlést Kaposvárott!)” Ilyenforma hírecske jelent meg a sötétség pártjának egyik lapjában.

Hogy a zsidók az aranyat szeretik, azt tudjuk, s azért hogy az egyik aranyat megtarthassák, tudnak lelkesülni a másik Aranyért is, azt szinte tudjuk. E szerint arra a gyász parádera édes kevés szükség volt az igazság szempontjából; – hogy a politika szemüvegén nézve másképp látnak az elfogultak, az meglehet.

Nos, mi átlátunk a szítán s tudjuk, hogy Ábrahámnak arany és váltó után futó ivadéka ezer poétánál és könyvénel többre tartanak egy olyan nyúlbürt, melyet a sörét nem lyukgatott nagyon keresztül. De hát ők sanda mézárósként máshova céloznak és máshova ütnek, vagy legalább akarnának ütni.

A zsidó hazug volt mindig, kipusztított minden népet a hol csak megtűrték, s ha épen nagyon hazafiaskodott valahol, akkor bizonyos, hogy a barátság nagyon sokba, a befogadó nép vérebe és vagyonába, elrablott jólétébe, elcsalt örökébe került. Ezt tudja mindenki s nekik is tudniok kell, ha tüntetésszerűleg az antisemita gyűléssel tartják egy napon a maguk vakulj magyar parádéját.

A zsidó nagyon érzékeny. Kipusztítja a keresztényt mosolyogva, agyonszorítja „baráti” ölelésével, akár csak a boa constrictor, s fekete lelke mélyén kárörvendezve nézi a goj pusztulását s a keresztény megcsalása után Izrael Istenéhez imádkozik. De szólj csak egy rossz szót, mihelyt észreveszi, hogy turpisságai elérték a netovábbat, – megszállja zsidónkat – dehogya a miénk, az ördög zsidaját – a melancholia, a búskomorság, a világfájdalom, és elkezd panaszkodni.

Először a tolerantiáról, ha az nem elég, jön a humanitás, aztán jön a szabadság, egyenlőség, testvériség, a szabadelvűség, felvilágosodás; ha mindez kevésnek bizonyult, akkor utolsó menedéke a hazafiaskodás. Sajnos azonban Izraelre, ma már ez is a neveltségességig szárnalmas vergődés jellegét ölté magára.

Mert hát hazafiasság az, hogy a zsidók a magyart piócza módra kiszipolyozzák (néha ez a vérvétel rituális célokból történik, mint Tisza-Eszláron, Nagy-Szombaton és Bazinban), Magyarországon németül beszélnek, írnak, s légióit tartják a magyarfaló zsidónémet újságoknak, s nevüket is csak akkor magyarosítják, ha nem kerül öt forintba, hanem csak ötven krajczárba; de még akkor sincs abban köszönet, mert akkor ellopják történelmi nagyjaink nevét. Ez biz tisztelt sémita urak csak gschef, de nem hazafiasság.

Különben Arannyal szemben épen hallgatniuk kellene. Alig pár hónapja, hogy a zsidóság és lapjai egy embert, ki csak majmolja népies költőinket, felhoztak Pestre, kinek egyedüli érdeme volt, hogy zsidó is, bocher is, szóval sakter volt Temesváron. S ezt a zsidót magasztalták lapjaik, azt mondva, hogy vele csak Aranyt lehet összehasonlítani; sőt volt a zsidó lapok közt, mely Arany fölé emelte. A ki kételkednék, nézzen utána a Lajd s a zornálok áprilisi számaiban.

Ha a zsidónak volna érzéke a magyar irodalom iránt, nem szaporodnának gomba módon a német zuglapok, s ha 625000 zsidó közül csak 600 megvinné a magyar írók műveit, irodalmi viszonyaink nem lennének oly nyomorúságosak. Mert a kaposvári gyászoló zsidók aligha tudnának Arany műveiből annyi példányt előmutatni, a hány igaz volt hajdan Izraelben, mikor még gseftelés és csalás nem volt annyira virágjában a sémitáknál mint ma.

Félre tehát a koporsótól hyénák, sírások krokodil-sírás, gyászotok csalás, koszorútok ámitás; ti pedig vagytok, voltatok s lesztek farizeusok a világvégéig.”

Titus.

Az antisemitizmus a bécsi esküdtek előtt. Dr. Pat-tai Róbert védbeszéde Holubek Ferencz mellett.

F. é. aprili füzetünkben ismeretes az ugyanazon hó 4-kén Bécsben, „Az angyalhoz” címzett szálloda helyiségeiben tartott nagy antisemita gyűlés, a melyen Schönerer lovag reichsrathi képviselő elnökölt s Holubek Ferencz volt a szónok; de a ki beszédét nem végezhetette be azért, mert a jelenlevő rendőrbiztos, miután felszólására az elnök a szónokot mérsékletre nem figyelmeztette, – a gyűlést feloszlatta.

E gyűlés részleteire, Holubek beszédére s az ezen gyűlésen előterjeszteni szándékolt határozati javaslatra nézve utaljuk t. olvasóinkat f. é. april 15-ki (II. évfolyam VII.) füzetünkre.

Holubek Ferencz író, e beszédéért „közrend és közcsendháborítás” miatt pert kapott a nyakába, a mely perben az esküdtszéki tárgyalás f. é. október 28-án ment végbe, és vádlott e g y h a n g ú f e l m e n t e t é s é v e l végződött.

A hosszadalmas tárgyalás részletei közül érdekesnek tarjuk kiemelni Soós cs. k. államügyésznek azon kijelentését, mikép ő nem tagadja, hogy a talmudnak Dr. Rohling által ismertett szörnyű tételei abban c s a k u g y a n b e n n e v a n n a k, a mely államügyési beismerés az egész teremben általános mozgást idézett elő.

Holubeknek védő ügyvéde Dr. Pattai Róbert, a bécsi „Reformegylet” elnöke volt, a ki egy, mély tanulmányról tanúskodó, a jelenlevő hivatalos személyzetet, esküdteket szintúgy mint a hallgatóságot elragadó remek védbeszédet tartott, E védbeszédnek az általános elveket tárgyzó részeiből közöljük a következőket:

Dr. Pattai Róbert: A ki a zsidó és árja világnézetnek két-ezeréves párviadalát valódi alapossággal tanulmányozza, az előtt világos lesz, hogy még a korábbi századokban sem volt egyáltalán mérvadó a türelmetlenség momentuma, amint ezt ma elhítenni akarják velünk. Akkor is leginkább gazdasági és társadalmi indokok forogtak fen.

Nem lehet csudálkozni, ha a ker. lakosság, a melynek irányában oly nyomatékosan lépnek föl a türelmesség követelményével, saját részéről is ugyanazt igényli. Évtizedek óta tart szünetlenül a közvélemény azon orgánumaiban, a melyek mögött kiváltkép zsidók lappanganak, minden megvetendő fegyverrel a leplezett és a nyíltharcz a ker. tanok ellen. És nem kell-e a vallás ezen alávaló megtámadásainak, a mely vallás milliók és milliók előtt szent, az egyedüli vigasz a szomorúságban, a legszilárdabb védpajzs a szorongatásban, – mindenkit, s legyen valaki bár a vallás tekintetében egészen közönyös, a legmélyebben felháborítania?

Így kell-e jutalmazni a vendégszeretetet, így kell-e megszerezni és viszonzni az igényelt türelmességet? (Bravo-kiáltások a hallgatóság között.)

Másrészről pedig épen azon oldalról annyiszor sürgetve lett, hogy a ker. vallásnak is alá kell vetnie magát az állam követelményeinek. De ilyen censuráról a saját körükben ezek az urak semmit sem akarnak tudni.

Ebben az irányban minden czélzás büntény, minden kritika középkori brutalitás és sötétség ténye sat. sat., amint már használni szokták a kedvelt jelszavakat.

A legújabb időkig a zsidóság nem volt egyenjogú tényező az államéletben. Egy bizonyos ösztönszerű vélemény uralkodott az iránt, hogy ez nem lehetséges. Megelégedtek azonban azzal, hogy a zsidóságot minden nyilvános befolyástól, a népelet ereibe való minden betolakodástól lehetőleg elzárják. Szóval a zsidóságot ghejtóba zárták; mit tanítottak és csináltak aztán ebben a ghejtóban, az a többi társadalomra nézve meglehetősen közönyös dolog volt.

A legutóbbi évtizedek alatt ledőltek ezen korlátok. A ghejtó kapui megnyíltak. A kiözönlő zsidók eleinte tárt karokkal fogadtattak, mint a teljjogú emberiségnek újra visszanyert tagjai. Egyet azonban az emberek figyelmen kívül hagytak, t. i. szemügyre venni azt, mi a benső mibenléte ama hit és erkölcsi elvek némelyikének? Ha annak idején a ker. egyháznak a placetum regiumot túrnie kellett, annál inkább volt helye ennek ezen egészen idegen népfajjal szemben, a midőn az mint teljes jogú tag a társadalomba belépett, s a mely tanokat mulhatlanul revízió alá kellett volna venni; a mi azonban elmulasztott.

Az az ellentállás azonban, a melyet a zsidóság, illetőleg az azt vezető személyiségek, minden ilyen bármily jogosult követelményekkel szemben kifejtének, az az a mi a zsidókérdést aktuális politikai kérdéssé teszi, s ezen értelemben nyerte a zsidókérdés Európa nagyobb részében azt a jelentőséget, a melyei ma bír.

Ha bármely téren valamely jogosult mozgalom indul meg a nép rétegeiben, a mely a szükség érzeténél fogva a kormány által támogatatik, de a mely mozgalom következményeiben csak a legtávolabbról is olynemű, hogy a speciális zsidó érdekek általa veszélyeztetetnek, akkor az ellen a zsidóság részéről egyhangú kórus támad. Ha a börzei és börzénkívüli spekuláció megszorításával a produkció érdekében reformálni akarunk valamit, ennek a zsidók által írott sajtó kilencz-tized-része s valamennyi vezérük esküdt ellenségei.

Ez az a pont, a mely a velünk legbarátságosabb lábon álló hatalomnak nagy államférfiát állítólag ezen kijelentésre indította: „Valóban, minden gazdasági reformjaim elleni elvi oppozíciójokkal a zsidók minden lehetőet elkövetnek, hogy engem anti sémitává tegyenek; 1 s aztán saját közlönyében e figyelmeztetést intézi hozzájuk: „A birodalom zsidósága jobban tenné, ha a termelő társadalmi körökbe fentartás nélkül beolvadna, mint hogy érdekeit folyton és szünetlenül a börze- és sajtó klikk érdekeivel azonosítja.” És csakugyan a modern zsidóság ezen u. n. vezérei és előharczosai azok, a kik üzelmeikkel annak több kárt tesznek, mint valamennyi antisemita összevéve.” (Helyeslés a hallgatóság között.)

Terjedelmes védbeszédét Dr. Pattai ekkép fejezte be:

„Esküdt uraim! Nem lehetek oly merész, mikép azt higyjem, hogy mai fejtegetéseimmel önöknek az ügy politikai oldalára vonatkozó felfogását megváltoztathattam vagy befolyásoltam volna. Ez se nem áll hatalmamban se nem feladatomban. De (emelkedett hangon folytatva,) úgy hiszem azon meggyőződést becsülettel képviseltem, hogy abban a mit Holubek mondott, igen nagy igazság van, és hogy a társadalom a legérzékenyebb kárt okozná magának az által, ha a toronymagasságra összehalmozódó sérelmekkel szemben struczmadár módjára a homokba dugná a fejét, és a dolgok fejlődését lethargikus semmittevésben várná be.

Hiszen mindenki előtt, a ki a mi Becsünket régiebb idő óta ismeri és szereti, ha sok utcán végig megy, majdnem annak a kérdésnek kell támadnia: ismerem-e én még ezt a várost? – Mi történnék, ha ez ezekben az arányokban tovább így fejlődne? Válgjon nem kell-e mélyen aggódnia szeretett gyermekei jövője fölött azon polgárnak, a ki leányát végre saját fajbelijéhez akarja férjhez adni, s a ki nem akarja, hogy fia idegenek alatt szolgáljon?!

Hogy bajok vannak, azt – kezet a szívre! – senki sem tagadja. Csak az orvoslás eszközei fölött ágaznak el a vélemények.

Ne reméljenek önök orvoslást mindaddig, míg a bajokat megnevezni nem szabad. A szomszéd német állam e tekintetben a legfényesebb példával jár elől. A legteltjesebb sőt korlátlan szabadság uralkodik ott ezen mozgalmat illetőleg, s épen azért sehol és soha se került a dolog olyan erőszakos tényekre (Tüntetések azonban voltak Pomerániában és „Nyugat-Poroszországban az 1881. év nyarán. – Szerk.), mint amilyenekről ma a vádlevelél beszél.

Mert hát Németország megérett ezen ügy szabad fejtegetésére, a mely egyedül hozhat békés megoldást. Hozzánk mint kultúrállamhoz sem illik más álláspont.

Mint a szabad véleménynyilvánítás annyi más eseteiben, úgy szilárd meggyőződésem, hogy a jelen esetben se fogják Bécs esküdt

védelmüket megvonni; nem fogja pedig megvonni a védelmet a szabad véleménynyilvánítás legsikeresebb palládiuma az esküdtszék akkor, a. mikor a szorongatott igazság nála a jogot kívánja.

Mentsék fel önök a vádlottat!” – Általános mozgás követte a magas szónoki röpttel és valóban elragadó tüsszel elmondott beszédet.

Az államügyész replikája s a védő ügyvéd duplikája után, az elnök összegezi a tényállást, s az esküdteket felhívja verdict hozatalára.

Erre az esküdtek tanácskozássra visszavonulnak. Fél órai szünet után újra megjelennek az esküdtszéki teremben, és a jelenlevők szorongó feszültsége mellett az esküdtek elnöke, G aar a következő verdiktet olvassa fel:

Az esküdtek esküjök és lelkiismeretük szerint a hozzájuk intézett kérdésre következőleg feleltek: Egyetlen fő kérdés: Vétkes-e Holubek Ferencz azért, hogy f. é. april 4-kén, egy általa egybehívott keresztény iparos-gyűlésen egyebek között ezt monda:

„A zsidó nem polgártársunk többé, urunkká toltta fel magát, kínzónkká, szorongatónkká lön.

„A keresztényt gyöngíteni, megsemmisíteni, megbecsteleníteni kell. Odáig jutottunk, hogy a Habsburgok birodalmának fővárosában a kereszténynek remegnie kell, ha magát kereszténynek vallja.

„Egy nép, a melynek homlokára már Tacitus egy klasszikus bélyeget sütött, vetette föl magát urunkká, s nekünk ne maradjon más hátra mint hogy ezt az igát elviseljük?

„Ítéljétek meg, van-e egy ily népnek civilizált társadalomban létjogosultsága? Én nem akarlak benneteket felizgatni; de halljátok mi áll ebben a könyvben? Az igazság! És tudjátok minnek neveznek benneteket ebben a könyvben? Disznók, kutyák és szamarak csordáinak!”

Vétkes-e Holubek Ferencz abban, hogy ezen szavakkal másokat a zsidó nemzetiség és vallásfelekezet ellen ellenségeskedésre izgatott s másokat arra csábítani megkísérelt?

Egyhangúlag nem!

Viharos éljenzés dördült fel a teremben. (Elnök nyugalomra int.) Ezután következik a fölmentő ítélet kihirdetése.

Az esküdtszéki tárgyalási terem előtt nagy néptömeg volt összegyűlve, a mely az esküdtek elnökét s az esküdteket lelkes éljenzéssel fogadta. A lelkesedés fokozódott, a mikor a tanuként megjelent Schönerer reichsrathi képviselő és Dr. Pattai megjelentek. E két vezért az elvbarátok diadallal kísérték végig az utcán szállásaikra.

A bécsi zsidó sajtó a panaszkodás, szitkozódás egész skáláját kimerítette ezen reá nézve „verblüffend” eredmény fölött, és szokása szerint neki esett az esküdtszéki intézménynek, hogy az milyen czélszerűtlen, haszontalan egy intézmény. Hja persze, adelig pompás intézmény volt, a míg csak Ofenheimot és a hasonszórú urakat mentette föl!

Hogy a bécsi zsidók az óriási hatást, melyet ez az esküdtszéki fölmentő ítélet, a mely az antiszemita mozgalmat egy csapásra törvényesítette, előidézett, – némileg ellensúlyozzák, rabinusaikhoz fordultak, hogy hát rántsák ki őket a hínárból bölcsességükkel. Ezek

aztán, névszerint Dr. Güdemann és Dr. Jellinek a zsidó lapokban egy október 30-ról keltezett „nyilatkozat”-ot tettek közzé, a melyben tagadják azt, hogy a talmud a keresztényeket disznóknak, kutyáknak, szamaraknak sat. nevezné, s elég arcátlanok azt az állítást is tenni, hogy a „talmud általában semmi ellenséges dolgot nem tartalmaz a keresztények ellen.”

Erre az echt zsidó arcátlanságra csattanósan megfelel a berlini „Neue D. Volkszeitung” f. hó 5-ki száma ekkép:

„Ez a nyilatkozat az alávaló talmud-morálnak jellemző kifolyása. Szó szerint helyes ugyan, de értelménél fogva egy, a jóhiszemű ostoba keresztények félrevezetésére számított hazugság. A talmud ugyan „nem tartalmaz semmi ellenséges dolgot a keresztények ellen,” hanem annak minden állam- és társadalomellenes elvei a „gojim” vagyis a nem-zsidók (nochrim = idegenek, istentelenek, vagyis a keresztények) ellen irányozvák. Ily raffinirt módon törekednek Jellinek és Güdemann urak az osztrák népet rászedni.”

A Holubek-per ismét konstatált egy, ügyünkre nézve föltötte örvendetes tényt, s ez az, hogy se Németországon se Ausztriában még eddig senki se lett elítélve a bíróságok által az államügyész által emelt antisemita izgatási vádak folytán, a mennyiben ezen vádak antisemitikus nyilatkozványokra és a sajtó utjáni publiczisztikai fejtegetésekre vonatkoztak.

Hihetőleg a magyar kormány is érzi azt, hogy Magyarországon se fog a dolog másképp állani, mert különben nem lenne megmagyarázható a főügyész úr azon feltűnő késedelmeskedése, hogy még a f. é. június havában állítólagos sajtóvétség czimén vizsgálat alá fogott hazafiakat, névszerint Haan Rezsőt az „Esztergomi Közlöny” szerkesztőjét Maurer Károlyt a „Szabolcsmegyei Közlöny” szerkesztőjét, és Szolcsányi Gyula egri könyvkereskedőt, még mindig nem találja idő- és czélszerűnek az esküdtszék elé állítani.

Bizony jobb is lesz, ha nem teszi ezt a főügyész úr! Ezzel csak önmagát és a kormányt, – no meg a mi a fő: a zsidóságot fogja a bízonyos vereségtől megkímélni.

A zsidópárt veresége a porosz képviselőválasztásoknál.

Október hó 20-án ment végbe a porosz általános képviselőválasztás, a melytől a zsidók és zsidóbarátok igen sokat vártak. De keservesen megcsalatoztak, mert a választások a konzervatív s így

a részben antisemita részben antisemita-barát párt fényes diadalát eredményezték. A választási eredményekről a „Deutsche Reform” október 29-ki száma így ír:

Az eddig előttünk fekvő tudósítások szerint megválasztva lett a porosz képviselőházba 132 német konzervatív (19-el több) 52 szabad konzervatív (változatlan szám), 67 nemzeti szabadelvű (18-al kevesebb), secessionista (21 több 1-el), haladóparti 39 (több 1-el), közép és velf hospitans 99, lengyel 18 (1-el kevesebb,) dán 2, pártönkívüli 3. A választások eredménye a zsidók és zsidó pajtások eklatáns vereségét jelenti, és a kancellár reformpolitikájának győzelme annál nagyobbra becsülendő, mert az ellenfelek a sajtónak legalább $\frac{9}{10}$ -ed részével rendelkeznek, s épen a német reformpárt által kibocsátott programnak és a drezdai nemzetközi congressuson hozott határozatoknak hívei, mint Rauchhaupt és Dr. Kropatschek két helyen lettek megválasztva. Ha a tényeket összefoglaljuk, úgy elégtétellel konstatalhatjuk, hogy a porosz nép, daczára a zsidók félelmes tulhatalmának, a birodalmi kormány új gazdasági és társadalom-politikájának egy kétségtelen bizalmi szavazatot adott, ami fölött minden reformer csak őszintén örülhet, annyival inkább, mert Stöcker udvari prédikátor és Strosser fegyintézet-igazgató is, noha minden eszközzel fenekedtek ellenük, bevonulnak a képviselőházba. Különös értékkel bír a nagy tekintélyű igazságügyi tanácsosnak Dr. Grimmnek Marburgban történt megválasztása is, a ki a reformerek (antisemiták) programjához szinte közel áll.

A poroszországi választási sikereket Stocker, a ker. társadalmi pártnak október 27-kén tartott ülésén egy hosszabb beszédben méltatta, a melyből kiemeljük a következőket:

„Az elégtételnek erős érzetével tekinthetünk vissza ezen választási napokra; a jó ügy egy hatalmas győzelmet nyert. Még sohasem voltak az ellenfelek oly biztosak győzelmük fölött; bizonyos választókerületeket, így az enyémet is, már maguk között felosztották, s ime a tegnapi nap – mindent elfujt. (Viharos tetszés.) Ritkán tette magát egy párt, egy sajtó oly határtalanul neveltségessé, mint a haladó-párt és sajtója ezen 1882-ik évben. Magának a haladó-pártnak is be kell ismernie a vereséget. Örömmnek kell kifejezést adnom a fölött is, hogy Wagner és Cremer is mandátumot nyertek. Hogy a berlini mozgalomnak két vezére közvetlenül Berlin kapuja előtt győzött, ez mutatja, hogy nemcsak a konzervatív ügy, hanem ez a berlini mozgalom alakjában is hívekkel bír az országban, és hogy azon előítéletek, melyek útjában állottak, legyőzve vannak. Ezen győzelem az új aerába való belépést jelenti.”

A zsidólapoknak a választások kimenetele fölötti hangulata megítélésére legyen elég itt az, a mit az „Ostend-Zeitung” október 30-ki száma, vezércikkének elején mond:

„Megvagyunk verve,” – így kiált fel Mózes és Cohn közlönye, – „Aggodalmaink beteljesedtek” – panaszkodik a „Vossische Zeitung”; A legdühödtebb reakció (Értsd: zsidóellenes áramlat. – Szerk.) emeli föl fejét három éven át”, siránkozik egy másik zsidólap; egy szóval, az ösz-

szes zsidó sajtótrombitások, a kik még csak néhány nappal ezelőtt oly biztosak voltak győzelmükről, gyászindulót fűjnek.”

A konzervatívok csak egyedül Berlinben, a zsidó és elzsidósodott haladópart erős várában nem tudtak győzni. A kormány azonban, felbátorítva a vidéken elért sikerek által, azon régi tervét, hogy a berlini városi képviselőtestületet feloszlatja, a városi választó kerületeket másképp osztja be, s aztán új városi képviselőtestületet választat, a konzervatívok és antisemiták sürgetése folytán valószínűleg nem sokára keresztül viszi. Ezzel aztán meg fogja törni a berlini zsidó és zsidóbérencz ligának Berlin város közéletére gyakorolt terrorizmusát.

Könyvismertetés.

A „Pester Lloyd.”*)

A „Pester Lloyd” két évvel ezelőtt ülte fennállásának 25 éves jubilaumát. Alapítva lőn a pesti Lloydtársulat, egy kereskedői társulat által, a mely $\frac{9}{10}$ -részben zsidókból áll. Első szerkesztője egy bizonyos Doctor Weiss volt, a ki azon szándékkal vala, hogy a pesti egyetemen a pathologiai vegytan tanári állomására habilitáltassa magát; mivel azonban ez nem sikerült neki, átvette a „Pester Lloyd” szerkesztőségének jövedelmezőbb hivatalát. Ez annál könnyebb volt neki, mert fivére I. B. Weiss az időben a Lloydtársulat igazgatója volt. Mindketőjük, amint önmagától értetődik, valódi zsidó volt. Igen hamar kitűnt, hogy Dr. Weissnek egy lap szerkesztéséhez több tehetsége és hivatása van mint a pathologiai vegytanra. Az előfizetők száma évről évre jelentékenyen növekedett, úgy, hogy ő néhány év elmúltával oly nagy vagyont szerezhett, hogy a „megérdemlett” nyugalomba visszavonulhatott, s könnyen szerzett babérain fáradalmait kinyugodhatta:

Ő utánna a „Pester Lloyd” szerkesztősége Dr. Falk Miksára ment át, a ki, már korábban tevékeny hírlapíró Bécsben, a Lloyd szerkesztőségének átvételére lehvivatott. Kiváló tehetsége egy lap vezetésére csakhamar kitűnt, és szerkesztése alatt az előfizetők száma addig ei nem ért magasságra emelkedett.

Daczára annak, hogy ez a lap külsőleg kosmopolita jelleget visel magán, mindamelllett egész belső természeténél és tendenciájánál fogva kiválólag zsidó lap, mivel mindenkifölött a zsidó érdekeket képviseli. Ezt már a lap külső berendezése is mutatja. Ugyanis az első lapon, a Híi egy más lapnál se szokásos, rubrikákba felosztva semmit mást nem találni, mint kereskedelmi tudósításokat, értékpapírfolyamokat sat., egy-

*) Mutatvány a Bartalits Imrénél Budapesten a napokban megjelent e című munkából: „Das Judentum in Oesterreich-Ungarn, eine national-historische Studie von Dr. U. v. Hüthen.” Ára 1 frt. 50 kr.

átalán olyan dolgokat, a melyek kereskedőket, börziánereket, szóval kereskedő zsidókat érdekelnek.

A „Pester Lloyd” a speczifikus zsidóság legbuzgóbb képviselője. Így senki sem sürgette oly nagy buzgalommal a zsidók teljes politikai emancipációját, mint épen a „Pester Lloyd.” Minden emelyűt alkalmazásba, minden eszközt mozgásba hozott, hogy ezt keresztülvigye, a mi a többi lakosság helyrehozhatlan kárára, sajnos, sikerült is neki. Mert, mióta a zsidó a kereszténnyel politikailag tökéletesen egyenlővé tétetett, a zsidó, az ő szívósságánál, tolakodásánál, szemtelen kekkségénél fogva, a társadalmi téren a keresztény fölött oly nagy mértékben túlsúlyban van, hogy nem sok idő kell hozzá, és ott, hol a zsidó aránylag jelentékenyebb számban él a keresztény lakosság között, ezen keresztény lakosság védelmére a zsidók ellen törvényeket kell hozni.

Hasonlag minden rendelkezésére álló eszközzel agitált a „Pester Lloyd” az uzsora-törvények eltörlése mellett, hogy a zsidóknak szabad útjuk legyen a keresztényt kizsákmányolhatni s vagyonától megfoszthatni.

Nem kevésbé buzgólkodott a „Pester Lloyd” a czéhrendszernek teljes eltörlése mellett, ugyancsak azok kárára, a kiknek üdvére állítólag az eltörlötetett: az iparosok kárára és hátrányára, a zsidóknak pedig általános előnyére. Mert az iparüzlet azóta hátrament, az iparosok elszegényedtek és elcsenevészték, köztük elharapódzott a proletariátus és a slendrián, köztük napirendre jött, a nyomor folytán, a melybe estek, a socializmus. A közönség is csak vesztett emellett; mert a korábbi jó és szolid munka helyett ugyan olcsóbbat, de annál rosszabbat, selejtesebbet kapott. Csak a zsidó nyert mellette, mert tisztességtelen eljárásával az olcsó de rossz munkát elősegíté, a keresztény munkást nyomja és oly szomorú függőségbe juttatja, hogy az a zsidó valódi helotjává süllyed le.

Ezek a „Pester Lloyd” hőstettei, melyekért ő szívós nyakassággal küzdött, s a melyekért a győzelmet kivívta.....

A lap teljes és tökéletes zsidó jellegét a „Pester Lloyd” abban is kimutatja, hogy minden zsidóügyet előtérbe tol, s mindent, a mi a zsidók hitvány eljárása vagy csak érdekük ellen is irányozva van, a legnagyobb kíméletlenséggel ostoroz. Azért majdnem lehetetlen valamit a napilapokban fejtegetni vagy csak szóba is hozni, a mi a zsidóság érdeke ellen van. Valamennyi lap, különösen pedig német lap – mert ezek kivétel nélkül a zsidók kezében vannak, – úgy rohan mindenkire, a ki a zsidóság fölött kedvezőtlen *Ítéletet* mondani vagy csak rosszalást is kifejezni merész, mint egy eleresztett kutyafalka az üldözött nyúlra, s halálra hajszoják őt. Innét van aztán az is, hogy *tekintélyes, köztiszteletben álló férfiak, ministerek s minis-terelnökök Dr. Falk Miksa úr előtt fejet hajtának, s neki formasierint udvarolnak.* Félnék kíméletlen s lelkiismeretlen tollától, a mely semmit se hagy ostorozatlanul, a mi nincs ízlése szerint vagy vakmerősködik hatalmát el nem ismerni

Mikor a porosz képviselőházban a zsidókérdést tárgyalták, a „Pester Lloyd”-ban egy vezércikk jelent meg, a mely a zsidó arrogancziának legfelsőbb fokát tanúsította, a mi valaha csak tollból folyt.

Az ember látta rajta, hogyan fogta el őt, a kikeresztelkedett zsidót a dühtajték. Az egész német nemzet sárba lett húzkodva, az a szemrehányás lett neki téve, hogy ő a földgömb legesleggyűlöltebb nemzete, hogy ő a középkornak legundokabb részét elevenítette föl, nyárspolgárius szűkkeblűségének és bornírt kráhvinkliségének fényes bizonyítékát adta, e nemzet, a mely egy Mendelsohnt, egy Heinét, egy Börnet szült, a mely egy Simsont, egy Laskert, egy Auerbachot sat fiának mond, zsidóvitát jelenetevén képviselőházában! – És ezt a szemrehányást egy zsidó, egy zsidó napilap engedi meg magának az összes német nemzet ellen hajítani, holott jól tudják, hogy, mióta az emberiség létezik, egy időben sem volt oly nép, a mely valamennyi többi néptől kivétel nélkül a legborongóbb ókortól kezdve a legújabb időkig alaposabban és teljes joggal úgy gyűlöltetett volna, mint a z s i d ó nép.

Hát a „Pester Lloyd” és főpapja abszolúte nem akarják belátni azt, hogy utóvégre is csak a zsidó nép utálatraméltó tulajdonságainak kell lenniök azon okoknak, a melyek őt minden nemzet előtt, az egyiptomi időktől kezdve a mai napig gyűlöltté tették? Avagy a zsidó népnek ez a főrabbinusa, ily eltagadhatlan tényekkel szemben még mindig azt fogja állítani, hogy a zsidó az ártatlan rész, a világ minden többi nemzete pedig az elvakult, az igazságtalan és vétke« rész?

Ha ama régi mondat: „Vox populi, vox Dei” valaha igazságot tartalmazott, úgy a jelen esetben tartalmazza azt. Mert itt nem „vox populi”-ról, hanem „vox populorum omnium”-ról van szó; és csak megfoghatatlan dolog, hogy lehet gondolkozó, önálló és független ember, a ki szemben az évezredek tényekkel azt meri állítani, hogy a zsidók természetűek; jelleme és eljárása minden tekintetben korrekt és minden kifogáson felüli, és hogy csak a régi sötét középkori gyűlölet és üldözési hajlam lennének azok, melyek a zsidót a keresztény társadalomból kizárják; s a társadalom minden rétegében ellene a legalaposabb panaszokat keltik.

Valahányszor a „Pester Lloyd”-nak, hasábjain valamely jótékonyági cselekvényt, kisebb nagyobb ajándékozást, alapítványt sat. kell regisztrálnia, ez mindig a legizetlenebb dicsériadáknak a legtúláradozóbb kifejezéseivel történik, ha az adakozó z s i d ó; míg ellenben a dolog egy rövid felemlítéssel végeztetik el, ha az adakozó nem zsidó.

Ugyanez az eset akkor, a mikor halálesetek jelentendők. A „Pester Lloyd” soha se feledkezik meg, egészen obskúrus személyeket, még nőket is, a kik családjuk körén túl alig ismertek, – hyperbolikus dicsérrel felemlíteni hasábjain, őt egy rendkívül művelt, roppant jótékony, közhasznú hölgynek nevezni, a ki a legszelebbebb körökben ismeretes volt, t. i. ha ez a nő zsidóasszony volt; holott másokat, ha azok keresztények, vagy csak röviden említ fel, még ha oly ismeretesek voltak is közhasznú működésük által; vagy pedig őket teljesen hallgatással mellőzi.

Az is egy neme az olcsó hazafiságnak, hogy Magyarországon oly szívesen magyarosítják a neveket. Ebben pedig senki sem oly buzgó, mint ismét a zsidó; ő ezzel nemcsak zsidó származását fűdi el, hanem egyúttal a valódi hazafiság színében tűnik föl, ezzel el akarván hitetni a világgal, hogy ő nevének megmagyarosításával, a valódi magyarságba kelezeti magát.

Ha a törekvés általában nem kárhoztatandó, az mégis megrovandó dolog, hogy a kormány megengedi azt, hogy közben-közben hitvány zsidót, a kik kevéssel ezelőtt tán még nyúlborrel kereskedtek, régi nemesi családok neveit veszik föl. Ha valaki az Itzeles vagy Jajteles nevet nem tartja többé tisztességesnek, s azokat Itzeházy-ra és Teleszki-re változtatja, vagy ha valaki Naschl-ból Csemegei, Rosenthal-ból Rózsavölgyi, Adelsberg-ből Nemeshegyi, Güldenstern-ből Aranyosi, Rosenzweig-ből Rózsaághi sat. lesz, az ellen senkinek se lehet ellenvetése, mert ezek egész egyszerűen zsidó neveknek átfordításai, a zsidó jelleg azonban rajtuk már 500 lépésnyire felismerhető. Ha azonban megengedtetik az, hogy hitvány uzorás zsidók régi magyar családok neveit felvegyék, s piszkos boltos zsidók Atzél, Andrassy, Rákóczy sat. neveket vesznek föl, és pedig kormányi engedélyvel s nevezetesen a minis-terelnök engedélyével, úgy ez megbocsáthatlan könnyelműség és büntetésreméltó gondatlanság. Nem gondolják azt meg, minő családi perlekedések, zavarok és jogtalan eltulajdonítás! kísérletek támadhatnak ebből az idő folytában, s épen erre spekulálnak ezek az urak. Mert ez utón idővel egyszer majd „per fas et nefas” zsíros örökséget remélnék kimesterkedni.

De mindezekről eltekintve, az minden államban teljesen helyén kívüli dolog, hogy bárki, a ki valamely családdal semminemű rokonsági viszonyban nem áll, ezen család tekintélyes és jól ismert nevét eltulajdonítsa. Erre senkinek sincs joga. Ehhez járul még az, hogy zsidó családok pénzért, a melyet mint hadseregi liferánsok s érdemteljes gründerek „becsületesen” szereztek, nemcsak magyar nemességet vesznek, hanem nevükhöz még büszke praedikátumot is tesznek.

Ha már most egy ilyen újdonsült nemesnek a neve valamely okból a „Pester Lloyd”-ban felemlítettik, úgy ez sohase se feledi el annak egész czímet minden appertinenciáival és praedikátumaival idézni. Például az I. B. W. név mellett sohasem hiányzik ez a czím: kir. tanácsos úr (Herr königl. Rath); valamely újdonsült nemesember neve elől sohase hiányzik a „von” és a kevély praedikátum; ellenben olyanokat, a kik már évszázadok óta bírják a nemességet, s azt nem is rongy pénzen, a melyet csalással vagy handlérozással szereztek, hanem a csatatéren vérrel és nehéz munkával vívtak ki, – csak egyszerűen „úr”-nak (Herr) írja, a nélkül, hogy az őket megillető czímet vagy praedicatumot hozzátenné. Ellenben Br. indigokereskedő, P. papírkereskedő és könyvkötő, F. nyomdász sat. neve elé mindig nagy fitogtatással oda tétetik a czím: lovag (Ritter v.); W. úr neve elé pedig, a ki szemtelen uzsora által nagy vagyont szerzett s ezzel magának a királyi tanácsosi czímet is megszerezte, mindig eléje tétetik ez a czím, valahányszor alkalom kínálkozik róla említést tenni, s erre gyakran keresnek és találnak is alkalmat. Nem-zsidóknál a lap „demokratikus jellege” méltóságán mélyen alul találja a nekik járó czímet és karaktert felemlíteni, ha bármi okból elkerülhetlen szükséges róluk beszélni.

A „Pester Lloyd” rokonszenvei a zsidóság iránt közben-közben a neveltségességig mennek; politikai vagy irodalmi nagyságokat, a kiknek jelentősége, minden más nagyság fölötti kimagaslása iránt sohase forgott fen kétség, egyedül azon okból kicsinyel és ránt le, mert zsidó nagyságuk fényét homályosítják el, vagy egymás mellett a zsidó nagyság úgy

veszi ki magát mint egy görbelábú boltos zsidó a vatikáni Apollo mellett, így a „Pester Lloyd”-nak hirtelen eszébe jutott, Gambettát Bismarckkal összehasonlítani, s úgy találta, hogy Gambetta sokkal főlebb áll Bismarcknál, mert Gambetta mindent alárendel a népe javának, míg Bismarck csak személyes érdekei által vezetetik, s csak azon van, hogy mindent személyes hatalmának vessen alá. Természetesen Gambettának egy nagy, Bismarckot felülmúló politikai jellemnek kell lennie, mert hát ő zsidó. Szintúgy Beaconsfield egy óriásnak lett nevezve a politikában, a kinek a legnagyobb, a legóriásibb politikai koncepcziói voltak; míg Gladstone, a ki Beaconsfieldet megbuktatta, s a kormányon utána következett, egy politikai törpe, a ki nem méltó arra, hogy elődje sarujának szíjját megoldja. Ne lett volna Beaconsfield zsidó, úgy a „Pester Lloyd” szemeiben távolról se lenne az az óriási nagyság, mint a minőnek őt festi. De a zsidóságnak és zsidó nagyságoknak ilyen apothéozisát nemcsak a „Pester Lloyd”-ban találjuk; ezek előfordulnak a bel- és külföld minden zsidóújságában, Budapesten szintúgy mint Bécsben, Berlinben, Münchenben, Parisban és Londonban. Mert az már egyszer elismert elve a zsidónak, mindenütt és minden alkalommal nagy lármát csapni, és a maga embereit édig emelni, hogy fájának tehetségessége és elsősege annál inkább szembetűnjék.

A zsidófajnak rendkívüli s aggodalmat gerjesztő elharapódzása és rohamos terjedése Magyarországon lakosságának minden osztálya között szükségszerűleg a kéjelmetlenségnek és a reakciónak természetes érzetet idézte elő a lakosság nem-zsidó része között. Valóban igen jellemző, hogy minden kísérlet, ezen veszedelmes osztály kártékony befolyásától menekedni, minden törekvés, annak ellene dolgozni, a zsidó lapok kórusa által „zsidóheccz” czímmel bélyegeztetik meg, s ezekben semmi más nem keresnek, mint középkori „vallási üldözést”, szűkkeblű vallási gyűlöletet, a mely egy fanatikus papság által élesztetik. Igen, a fanatikus vallási gyűlölet az ellenkező táborban van, s csak hagyják a zsidók hatalmát odáig menni, hogy ők a keresztények fölött számuk és politikai befolyásukkal uralkodjanak, úgy azon iszonyú kegyetlen keresztényüldözések, a minők a keresztény időszaítás első századaiban végbementek, mint gyermekjáték fognak feltűnni azon üldözésekkel szemben, a melyeket a zsidók ott, a hol hatalomra jutnak, maguknak a keresztények ellen megengedni fognak. Mert jól megjegyzendő, hogy a zsidó természeténél fogva kegyetlen és kíméletlen, s hogy nem ismer könyörületet és elnézést ott, a hol s aját érdekéről, saját hasznáról van a szó. Látjuk ma, hogy ő azon eszközökkel, a melyek jelenleg rendelkezésére állanak, naponkint a legtekintélyesebb s legrégebb családokat nemcsak a legnagyobb egykedvűséggel, hanem könyörtelenséggel és ördögi kárörömmel rendszeresen s hideg számitással erkölcsileg megöli, sőt formasierint lemészárolja. A zsidó egy, az európai népektől teljesen idegen faj, s azokkal ép oly kevésbé fog valaha egyesülni, a mint a kutya és a macska nem egyesülhetnek egymással. Azért gyűlölik is kölcsönösen és fogják is gyűlölni egymást mindaddig, a míg egymás mellett és egymással lakni és élni fognak. Kiegészésről, összeolvadásról abszolúte nem lehet szó.

A holleschaueri (morvaországi) zsidó rituális gyilkossági bűnper Mária Terézia korában.

Mióta a t-eszlári rituális gyilkossági ügy a felszínen van, úgy Onody Géza képviselő mint e füzetek szerkesztője egész halmazát vette a hasonló esetekről értesítő leveleknek s okmányoknak. Miután a zsidókérdés e főfontosságú oldalának speciális tanulmányozása az illetőnek minden idejét igénybe veszi, mint már egy ízben emiittük, Ónody Géza magára vette ezen feladatot, s bűvárlatainak eredményét egy, jelenleg Bartalits Imrénél Budapesten sajtó alatt levő s „Tisza-Eszlár” című könyvben fogja a nagy közönség elé bocsátani. Onody e munkában ismertetni fogja a t-eszlári eseten kívül a többi, tudomására jutott nagyszámú eseteket is, s ezek kapcsán egyszersmind a zsidó mysteriumokat is, mert ezek ismerete nélkül fogalma se lehet az embernek azon vadállati természetéről, bős fanatizmusról, mely a talmud-zsidóban honol, s a mely vad fanatizmusnak természetes következményei a keresztény-véráldozatok is.

Olvasó közönségünk figyelmét előre is felhívjuk ezen esetleg korszakot alkotandó műre, a mely egyidejűleg Berlinben német kiadásban is megjelenik.

Ónody ezen munkájában felhasználva lettek azon levelek is, a melyek e tárgyban e füzetek szerkesztőjéhez lettek intézve, s a melyeket, az ő felhívása folytán, hozzá áttettünk.

Az alább következő levelet azonban, mely hozzánk legutóbb küldetett be, de a mely Ónody barátunk munkájában szinte föl lett használva, mutatványul közöljük a célból, hogy lássa a hazai közönség, minő dolgoknak tárháza lesz Ónody Géza „Tisza-Eszlár” című műve.

Íme álljon itt a múlt hó vége felé, Morvaország Weiskirchen városából hozzánk intézett levél:

Weiskirchen, Morvaországban, 1882. október 19. – Tekintetes úr! – Elkeseredéssel eltelve a fölött, a mit a „Neue Freie Presse” című bécsi újságban a tiszta-eszlári eset fölött írni a zsidók maguknak megengednek, mintha az csak mese lenne; és elkeseredéssel eltelve a tekintetes úr ellen intézett támadások fölött, igen sajnálom, hogy tek. urnák már korábban nem voltam bátor írni.

Azt, hogy az utálatos zsidó söpredék rituális célokra keresztény vért hasénál, bizonyítja a Mária Terézia korában egy morva városban, H o l l e s c h a u-ban előfordult eset is, a hol 3000 keresztény mellett mintegy 2000 zsidó lakik. A húsvéti napokban egy tímárnak a leánya egy bürüzlet ürügye alatt egy házba lett becsalva; a pinczében aztán egy kereszt-félére szegezve, a zsidók körülvették őt, kezüket fölébe emelték, tele köp-

dösték, és mint Krisztusra Kaifásnál, átkokat szórtak reá. Ezután lassan kínoztattott, épen a női szemérmes részeken, emlőin, lábikráin tollkésekkel belevagdaltak és a vért a zsidók felfogták. A leány sokáig nem tudott meghalni. Végre az eset, míg a leány élt, egy zsidógyerek által, épenúgy mint Tisza-Eszlárón a Solymosi Eszter esetében, el lett árulva a keresztényeknek. Az esetet gyermekkoromban ekkép hallottam elbeszélni. Mivel a leány sokáig nem tudott meghalni, egyik zsidó kiment és egy zsidó fiúnak ezt mondta: „Menj a doktorért.” Doktornak hívtak ugyanis egy vén zsidót, a ki kuruzsoló volt. A fiú azonban – Isten keze vezette őt, – egy keresztény orvoshoz ment. Egy pillanat alatt láthatatlanok lettek a zsidók, pinczékbe, kályhákba bújtak el. Erre a zsidók boltjait a nép kifosztotta, a vidékről hanákok jöttek a városba; hogy a zsidó-utczát felgyújtsák; a páterek fölemelt kezekkel jártak körül, kérve a népet, hogy a keresztény húsvétot ne szentségtelenítse meg így; katonaság vonult a városba sat.

Ugyanis mikor a keresztény orvos jött és mindent zárva talált, keresztényeket hívott oda. A leány még élt, és mindent elbeszélt. Hogy ezen eset felől meg vannak-e még az irományok a városi levéltárban vagy sem, nem tudom; csak azt tudom, hogy a leány képe vá szon ra festve a városi levéltárban van, mezítlenül, amint a szegény lóg, mellén és lágyékain bemetszésekkel. Az 1850-ik év táján, mikor szüleimet Holleschauban meglátogattam, a kép megtekintésére engedélyt kaptam.

Gyermekkoromban azt is hallottam, hogy az egyik zsidót felakasztották, a többinek azonban Mária Terézia megkegyelmezett. Valjon keresztényeknek megkegyelmeztek volna-e?

Mit nem írna a „Neue Freie Presse” még most is, ha Mária Terézia alatt keresztények egy zsidóleányt feszítettek volna keresztre, és vérét felfogták volna?!

Néhány év előtt Lengyelországban egy elmezavarodott apáczát fődöztek fel egy apácza klastromban, a ki ott elzárva volt egy czellában és szalmán feküdt. Hogy lármázott akkor a „Neue Freie Presse” bele a világba! Az apáczának, Ubrik Borbálának az arczképe pedig egész Európát bejárta, és most szitkozódznak az Eszter képe fölött.

Nem írhatna képviselő úr Holleschauba az iránt, hogy a városi hatóság a képről egy másolatot készíttessen részére? Nem lehetne erről a parlamentben említést tenni?

Nunc Deus Tecum et cum Tuis!

Fogadja sat.

N. N.

A zsidó-állam az államban.

A „Century illustrated” című, New-Yorkban megjelenő tekintélyes havi folyóirat f. é. aprili füzete egy nagy érdekű tanulmányt hozott az oroszországi zsidóság viszonyairól e cím alatt: „Russian Jews and Gentiles.” (Orosz zsidók és nem-zsidók.) Ezen cikkben csak

az oroszországi zsidók belélete van ugyan részletesen ismertette, de ezen ismertetés a magyarországi zsidóságra, nevezetesen annak orthodox részére is szórul-szóra alkalmazható, mert hisz a zsidóság mindenütt egy és ugyanaz, főleg pedig a felső magyarországi orthodoxok egy hajszállal se különbek a muszka országiaknál annyival is inkább, mert hisz legnagyobb részük a zsidó-országúton: Galiczián át Muszkaországból vándorolt be hozzánk.

A cikk megdöbbenő képét nyújtja annak az egymagában álló, minden idegen behatástól elzárkózott, megcsontosodott szokásaiban s előítéleteiben megrögzött társadalomnak, annak az államnának az államban, amelyet a zsidóság Oroszországban úgymint min mindenütt képez.

A figyelemreméltó cikk így szól

Az antisemita érzület még mindig magas hullámokat vet. Hogy az különösen erős Európa keleti részeiben, a hol az izraeliták a legszámosabbak és legszilárdabban megvetették lábukat, az egy másik kétségtelen tény. Az is biztosan állítható, hogy soha, még a legnyugalmasabb időkben se halt volt ki ez az érzület. Ha ez másképp lenne, úgy a népköltések nem lehetek volna oly hevesek, oly gyakoriak, se nem lehetek volna, hogy úgy mondjuk, oly ragadósak, se oly egyforma jellegűek, mint a minők azok néhány év lefolyása alatt Romániában, Galicziában, Kelet-Poroszországban és legújában Oroszország déli részeiben voltak. Ha az okozatok ugyanazonosak, akkor az okoknak is legalább is hasonlóknak kell lenniök, s ha az előbbiek állhatatos ismétlődéssel újra meg újra előfordulnak, akkor az utóbbiakról feltehető, hogy azok állandó természetűek és mélyen gyökerezők. Mármint, visszatekintve az elmúlt századokra, úgy találjuk, hogy egy történelmi esemény se fordul elő bizonyosabban, noha szabálytalan időközökben, mint épen a zsidók elleni népköltések. Hol fekszik az oka ennek a sajátságos makacs tüneménynek? Vannak történetírók, a kik igen gyorsan készek a felelettel: „A vallási türelmetlenségben, az ezt kísérő fanatikus szellemben és a faji autogonizmusban.” Egy ilyen magyarázat még megállhatná a próbát a középkori sötétség századait illetőleg, – de odavetett magyarázatok ritkán merítik ki a tárgyat, és a jelen eset se kivétel a szabály alól. Ha azonban ugyanazon tünemény időszakonként saját korunkban is ismétlődik, saját szemünk előtt, s nekünk mégis azt mondják, hogy „annak egyedüli oka a vallási türelmetlenségben és az üldözési hajlamban fekszik, – felvilágosult 19-ik századunk nagyobb gyalázatára,” – s ha ez általános lármáját és kiabálását képezi a legtöbb ország úgynevezett haladó és szabadelvű sajtójának: úgy némileg szkeptikusokká lessünk, és magunk és pedig mélyebben óhajtunk belenézni a dolog mélyébe.

Mi jobbat tartunk saját korunkról; mi ismerjük azt, élvén magunk is benne, és mi tudjuk, hogy annak uralkodó szelleme nem a vallási türelmetlenség szelleme. Azt is tudjuk a modern történelem-bölcsészeti iskola tanításaiból, hogy a népszellem és a népérzés, bármily rohamosak és oktanok legyenek is külső nyilvánulásai, fejlődésükben szigorúan logikaiak, és hogy a tömegek, midőn semmi más által mint a sze-

szély vagy a szenvedély fellobbanása által vezetettek, vagy legalább is egy vak és hiányos ösztön által, – valósággal a történeti élet ellenállhatlan rejtett áradata által kormányoztatnak, a mely nem kevésbé hatalmas azért, mert a felszín alatt nagy mélységben működik.

Ezen mélységekbe lehatolni, elérni ezen áradatokat, megállapítani irányukat s erejüket, feladata a kutatónak. Néha segítségére van a véletlen is, és valamely véletlen vezérfonál felfedezése által megkönnyebbül a feladat. Véletlenül, a jelen esetben, ilyen vezérfonál kínálkozott a körülményeknek Oroszországban több év óta volt sajátzerű összetalálkozása által; s mivel az érdeklődés a tárgy iránt erősen és némileg fájdalmasan lett felélesztve a legutóbbi égy évnek nagy kiterjedésű zajos eseményei által, bizonyára méltó a tárgy a komoly figyelemre. A leleplezések, noha különösen csakis az orosz zsidók állapotára és tényeire vonatkoznak, nemcsak helyi érdekekkel bíroknak fognak találatni.

*

Ha azt mondaná valaki nekünk, hogy egy, különféle népfajokat kormánya alatt tartó nagy államnak több milliányi olyan alattvalója van, a kik, külsőleg békések és ártalmatlanok, sőt félnékek a gyávaságig és alázatosak a szolgálalkúségig, szünet nélkül és tervszerűleg ássák alá azon ország jólétét, a melyben lagnak; – a kik, míg a legteljesebb vallási türelmességet és a nyilvános isteni tisztelet szabadságát élvezik, aggodalmas lelkiismeretességgel végeznek évről évre egy nyilvános vallási szertartást, a mely kibúvó lyukat szolgáltat nekik azon kötelezettségeik alól, hogy a kormány vagy az államvalláshoz tartozó egyének irányában tett esküiket avagy ígéreteiket megtartsák; – a kik míg a törvények által egyenlően vannak védve alattvaló-társaikkal, és szintúgy mint azok, jogosítva vannak bírói székekben ülni, az exkommunikáció legrettenetesebb büntetéseinek terhe alatt kötelezve vannak, az elébük terjesztett ügyekben csak saját titkos törvényszékeik részéről nyert utasítások szerint dönteni; – s végül a kik saját törvényük által arra vannak felhatalmazva és oktatta, hogy alattvaló-társaiknak személyét és vagyonát, ha azok más valláshoz és fajhoz tartoznak, saját öröklött vagyonuknak tekintsék, a melyet jogosítva vannak bármi eszközökkel maguknak megszerezni: – ha a dolgok ilyenén állapotát valaki tényleg létezőnek írná le előttünk, a mely egy nagy államban, egy erős és szilárdul megalapított kormány alatt fenáll, – váljon egy ilyen állítás nem a hitetlenségig menő kételkedés érzetét keltené-e föl bennünk?

Bizonyára egy kormány se tűrhet egy pillanatig se egy ilyen szörnyű anomáliát! Bizonyára nem, azaz nem: nyitott szemekkel. De hát van sok ut mód elvakítani még a legélesebb szemeket is. Árgusnak száz szeme volt, s Hermes mégis valamennyit letudta bővölni.

Hogy a fentebbi állítás nem üres fikció, hanem a tények előadása, leírása azon állapotnak, a melyben nyugati és délnyugati Oroszország évszázadok óta volt, és van ma is: ez az a megdöbbenő felfedezés, a melyet azon hiteles okmányok nevezetes gyűjteményének köszönünk, a melyet Brafmann Jakab, hivatalos támogatás mellett és félhivatalos pénzfórással segítségével 1869-ben kiadott.

Mielőtt azonban vizsgálat alá vennénk és idéznénk e munkát, kell valamit mondanunk azon férfúróól, a kinek kiváló egyénisége a figyelmet méltán felkelti.

A cikkíró ezután Brafmannak életrajzát közli. E szerint ő szegény zsidó családból származott; de számos tagból álló családja fentartásának gondjai mellett is szorított időt magának arra, hogy éveken át folytatott tanulmányozással, a melyre az üzleti dolgai által igénybe nem vett éji órákat szokta fordítani, nemcsak az orosz és német, hanem a francia és latin nyelvet is elsajátította. A cikk ezután így folytatja:

Alaposan tanulmányozta az új-testamentumot és a ker. theológiát is. Végre, őszinte meggyőződésből a ker. hitre tért, felvévén a keresztségét. Mármost a saját népe közötti élet reá nézve lehetetlenné vált,*) de ő nem tágított, s a midőn 1860-ban a minski szeminárium-ban a héber nyelv tanárává neveztetett ki, tisztességes és meglehetősen kényelmes állásban lelte magát.

Brafmann már ezelőtt is magára vonta a császár ügyeimét azzal, hogy egy emlékiratot terjesztett elébe, zsidó alattvalóinak szabálytalan helyzete és életviszonyai tárgyában. Ennek az lett a következménye, hogy kineveztetésével együtt egy császári rendeletet kapott arra nézve, hogy tanulmányozza az ügyet s utakat módokat hozzon javaslatba az iránt, miként lehetne elhárítani azon félelmes akadályokat, a melyekkel azon zsidók találkoznak, a kik kijelentik a keresztényhitre térési szándékukat. Hogy kutatásaiban elősegítve legyen, az ügyre vonatkozó kutforrások bőven bocsáttattak rendelkezésére, egyrészt a püspök, másrészt pedig – a mi még sikeresebb volt, – több zsidó jóakaró támogatása folytán. Ekként – így mondja előszavában Brafmann, – egy gazdag anyaggyűjtemény halmozódott össze nálam, a mely nemcsak saját czéljaimra nézve becses volt, hanem általában a zsidó lakosság állapotára is világot vetett. Gyűjteményemnek legkiválóbb részét képezi több mint ezer darabból álló hiteles okmányoknak egy gyűjteménye, a mely okmányok ez ideig köztudomásra hozva nem lettek: rendeletek, döntvények, a különböző zsidó kahal-ok**) (igazgató-tanácsok) és beth-din-ek (törvényszékek) irományai, a melyek nagyfontosságúak azon okból, mert azok a modern zsidó élet gyakorlati oldalát ismertetik meg, a melyet idegenek soha se szemlélhetnek, – azok, t. i. a kik, hogy úgy mondjuk, nem a zsinagóga falai közt nevelkedtek föl.”

„Ezen okmányok – mondja ismét Brafmann, – döntő bizonyítékok szolgáltatnak arra nézve, hogy a kahal és a beth-din a zsidó lakosság magán és társadalmi élete fölött, nagy részben függetlenül a talmudtól, uralkodnak, és hogy az ő rendeleteik, támogatva a kherem-

*) No ebben a tekintetben a „mi” zsidaink már „felvilágosodottabbak” a muszka zsidóknál. A „mi” zsidaink már tudják azt, hogy a zsidó a keresztvíz daczára is zsidó marad, sőt ezen metamorfózis után még nagyobb szolgálatokat tehet a zsidóságnak mint a keresztség előtt. Brafmann esetéből azonban úgy látszik, hogy Muszkaországban a kereszténység jobb hasznát veheti a kikeresztelkedett zsidóknak mint nálunk. – Szerk.

**) Kahal = kagal. Az orosz nyelvben az enyhe „hu kifejezésére nem létezik külön betű, hanem ennek helyét a „g” pótolja. Ilyen betűszerinti írással ment át a „kahal” (oroszországi) zsidó szó Meyer Conservations-Lexiconába, GlagaOtto folyóiratába, s ennek alapján a németek általában „kagal”-t írnak, a mely orthographiáva) vettük át mi magyarok is e szót. Tehát a „kahal” ugyanaz, a mit mi „kagal” név alatt folyóiratunk I. évfolyami 1-ső füzetében is ismertettünk. – Szerk.

nek (excommunicatio) fenyítékével, sokkal nagyobb horderővel bírnak a modern zsidóra nézve, mint a talmud.

Ezen okmányok a lehető legvilágosabban tanúsítják azt, hogy melyek azon utak és módok, a melyekkel a zsidóknak, korlátolt jogaik dacára, mindig sikerült az idegen embereket kiűzniök azon városokból és más helyekről, a hol letelepedve voltak,— a melyekkel sikerült kezeik közé ragadniök azokon a helyeken a tőkét és az ingatlan vagyont, — sa melyekkel a kereskedelemben és iparágakban minden konkurrencziát leráztak a nyakukról, mint ez Oroszország nyugati tartományaiban, Lengyel országban, Galicziában, Romániában (No meg Magyarországon is. — Szerk.) az eset; megmutatják ezen okmányok, miként eshetett meg az a csoda, hogy 1806-ban Franciaországnak egész megyéi a zsidóknál elzálagosítva találtattak, amint Napoleon mondja Champagne-ról egy, azon év november 9-kén kelt levelében, noha ők a birodalomban egy jelentéktelen kisebbséget képeztek, mindössze hatvanezeren voltak Végre, a mi a legfontosabb reánk nézve, ezen okmányok világos feleletet adnak arra a kérdésre, miért nem lett semmi eredménye a kormányunk által a jelen század folyamán a zsidók reformálására fordított munkának és pénznek.”

Ezen, az 1794-ik évtől az 1833-ik évig terjedő ezer okmány közül Brafmann „A kahal” című könyvében 285-öt tett közzé, a melyeknek legtöbbje Minszkben kelt, a hasonnevű kormányzóságban. Hitelességük igazolható: 1-ször nagyon régi kinézésük által; 2-szor az egyforma jegyzői kézírással; 3-szor sok oly személy kézírásaival, a melyeknek ugyanazonossága más létező források útján megállapítható; 4-szer az azon papírban levő víznyomattal, a melyre írva vannak.

Mielőtt ezen okmányok tartalmát és az általuk rajzolt életviszonyokat vizsgálat alá vennénk, jó lesz pontos, határozott értelmét definiálni némely oly szónak, a melyek bennük szünet nélkül előfordulnak, s legelőször is magát a kahal szót.

A kahal, rövidítve a k h e d e r - h a - k a h a l -ból, a zsidó hitközség tanácsa vagyis igazgató tanácsa. Hivatalosan csak néhány szerény teendő elintézése a dolga, mint: az adókat saját népe közt felosztani, a melyeknek pontos fizetéseért a kormány irányában a felelősséget magára veszi; gondoskodik a betegápolásról, felügyel a zsinagógára és mindarra, a mi a zsidó isteni-tisztelethez, szertartásokhoz és vallásos szokásokhoz tartozik. Ezen alapokon ez intézmény nemcsak türetik, de szentesítve és tevőlegesen támogatva is van az orosz kormány által. A valóságban legfelsőbb, abszolút és ellenmondás nélküli hatalmat gyakorol a héber élet minden pházisai: úgy a magán, mint a társadalmi élet fölött, s úgy intézi a dolgot, hogy a keresztény helyi hatóságokat öntudatlan eszközeiül használja föl nemcsak a nem-zsidó alattvaló-társak ellen, hanem minden olyan saját népbelieik ellen is, a kik hajlandóságot éreznének magukban a nyakukra tett igát lerázni akarni. A beth-din, a talmud-törvénytörvény, a mely kivétel nélkül minden zsidó hitközségben létezik, a kahal magas védelme alatt áll; illetékeségi körébe tartozik minden kihágási és peres ügy, a mely az egyes zsidók között, vagy ezek és a kahal között fölmerülnek. Az a zsidó kereskedelmi élet minden szükségleteinek megfelel, s a régi Sanhédrin helyét pótolja. A beth-din szent intézmény, s jogosítványai még most is

igen kiterjedtek. Színleg csak egy egyszerű békebírótság, s a kormány által türetek, de nincs hivatalosan elismerve.

A k h e r e m vagyis a nagy exkommunikáció a végső segédeszköz és a legrettenetesebb fegyver, melyet a kahal és a beth-din mindig rezervában tartanak arra, hogy kezdődő fellázadást elnyomjanak vagy tényleges engedetlenséget megfenyítsenek. Brafmann az egész szöveget közli, a mely azonkívül hogy igen egyhangú, még fölötte hosszú is lenne arra, hogy itt előadassék. Azoknak a bűnös fejére szórt átkoknak mérgeességében és gonoszakaratúságában van valami rémítő, s azért nem is lehet csodálkozni azon, hogy még szabadelvű gondolkodású zsidók is ingadozásba jöttek, és megborzadtak annak rettenetes zordságától. Először is Isten és minden égi hatalom nevében általános átok mondatik; aztán különös átok az év minden hónapjára ilyenformán: „Ha Nisan hónapban született, a melyben Uriel arkangyal uralkodik, legyen megátkozva ezen arkangyal és az ő angyalai által”, s így tovább a többi tizenegy hónapon át; úgyszinte a hét minden napjára és minden évszakra is esik egy-egy átok. Ezután jön a befejező átkozódás, a melytől nagy költői erő nem vitatható el, s a mely így hangzik:

„Az Úrnak csapása siessen őt utólélni; Teremtő Isten! törd meg őt! hajlítsd meg őt! Ördögökkel jöjjön össze útjában! Legyen,átkozott a hol áll! Lelke hirtelen szálljon el, undok halál ragadja meg őt, és ne, érje meg a hónap végét! Látogassa meg őt az Úr sorvadással, agyvelőgyuladással, forrólázal, örültséggel, k e l e vényekkel és sárgasággal! Szúrja át mellét saját kardjával és törjenek szét az ő nyílveaszói! Legyen mint polyva, melyet a szél maga előtt kerget, és az Isten angyala üldözze őt! Útja veszélyekkel legyen megrakva, sötétséggel fődve! A legszörnyűbb kétségbeeséssel talál közzék, s essék bele abba a hálóba, melyet Isten lába elé vet! Üzessék ki a világosság birodalmából a sötétség birodalmába, és vettessék ki a világból! Szerencsétlenségek és szenvedések rémítsék őt! Szemeivel lássa azon csapásokat, a melyek reá hullanak. Árassza el ő a Mindenható haragja. Átkokba legyen öltözve mint ruhákba. És Isten ne adja b o c s á n atá fennek az embernek, hanem öntse ki haragját és boszuját reája, és mindazon átkok menjenek beléje, a melyek a törvényben megírva vannak!”

És mintha mindez még nem lenne eléggé világos, a denuncziáció még továbbra is kiegészítetik azon köriratban, a mely „a nemzet bölcséihez” intéztetik a czélből, hogy tudassák velők, mikép Izraelnek egy fia a külső sötétségre vettetett. A bevezető üdvözlés ég a vádlott személy bűneinek elősorolása után a k a h a l így folytatja:

„Annak okáért mi a k h e r e m alá tettük őt. Hirdessétek nyilvánosan, hogy az ő kenyere pogányok kenyere; hogy főzélekei tisztátalanok, és könyvei olyanok mint a bűbájolók könyvei. Ne egyék veletek, ne igyék veletek; nem fogjátok fián a körülmétélést végrehajtani, s gyermekeit nem fogjátok oktatni a törvényben, sem halottait eltemetni, sem bármely társulatokba őt fel nem veszitek; poharat melyből ivott kimossátok, és minden tekintetben úgy bánjatok vele mint egy pogánnyal.”

(Folyt. köv.)

A „Wiener Allgemeine Zeitung” Vasmegyéről.

A „Wiener Allgemeine Zeitung” nevű bécsi főzsidólap f. évi október 31-ki számában egy szombathelyi zsidótól levelet közöl, a melyben ez az atyafi keseredett hangon panaszkodik a vas megyei lakosság antisemitikus hangulata fölött, Minekutánna némely, a vidéken előfordult apró zsidóellenes csetepatékat leírt volna, ekkép folytatja mulatságos keserveit:

„De ezek oly nyerseségek, melyek a falukon fordulnak elő. Itt a városban (Szombathelyen) sokkal finomabban megy a dolog. A „Sabária” vendéglőben szokott összejönni naponként Szombathely „értelmiségének” egy nagy része, s ott egy cigány zenekar által addig húztatja a „Hepp-hepp-polkát,” míg a város minden munkása és napszámosa az ablakhoz gyűl, és ízlés dolgában a bent ülő urakkal legteljesebb egyetértését fejezi ki. De a „Hepp-hepp-polka éppen nem is ízlés nélküli nóta, főleg miután a cigányoknak alkalmat nyújt magukat az énekben is produkálni, s a darab végén egy kedvesen hangzó „Hepp-hepp-Saujud”-ot harsogtatni, mire a barna hegedűsök unisono egy nagyot köpnek, a mi a hallgatók s illetőleg nézők tetszését természetesen a legmagasabb fokra csigázza. Látni kell a hallgatóknak gyönyörtől sugárzó arczait s egyszersmind szemlélni, minő boldogan járkál a „Sabária” vendéglő bérlője vendégei közt ide-oda, hogy átérezzük azon egész benyomást, melyet ez a kedves zenedarab egy intelligens kedélyre gyakorolni képes. Azt is látni kell, milyen lelki nyugalommal ül ott a polgármester úr híveivel együtt, miként „szívja magába” a hangokat, fejével gyöngéden bicczeitve, hogy meggyőződjünk arról, hogy nincs szebb dolog a hivatali méltóságnál, és hogy a községi tisztviselők autonómiája (!) Magyarország egy pompás vívmánya. Emellett aztán hall az ember még mindenféle sportról, mint: a zsidótemplomnak a levegőbe röptetéséről, az oltár alatt eltemetve levő keresztény leányról; szóval – szent Istóczy! – a te általad elvetett mag termékeny földre hullott; szűkebb hazád, Vas megye veled tart, és karöltve „intelligenciájának” legnagyobb részével, századodat, a mennyire nem akarja tanaidat vallani, sorompó elé idézheted.”

Hangok a vidékről.

– Nyílt levelek a szerkesztőhöz. –

Bereg megye.

Tekintetes szerkesztő úr! – A.-K.-lón, ott hol a legutóbbi levelemben leírt zsidóablakbetörés miatt a Jordánok közt olyan nagy strages ütött ki, nemrégiben következő érdekes eset történt.

A községi lakosok lemondván a pálinkaivásról s beszüntetvén zsidókkal mindenféle érintkezést a választott nép oda kezdett menekülni

ravették, miszerint szüleiktől kukoriczát, lisztet, s más élelmi szereket sub manu hordjanak el a boltba, a miért is a zsidó tolvajiskolába fogott romlatlan gyermekek czukor, pipa, dohány s csecsebecsékekkel lettek honorálva; de nem sokáig, mert a szülők rájövén a turpisságra, felpakolták egy szekérra a gyermekeket czukrostul, pipástul, dohányostul, s bevitték a n. sz ... i járásbírósághoz, hol e szavak kíséretében rakták a „corpus delicti”-ket a hivatal asztalára: „No lássák uraim, azért utáljuk mi a zsidókat, mert nemcsak bennünket igyekeznek koldusbotra juttatni, de gyermekeinket a tolvajlásra is oktatják.”

Már két zsidó család kiköltözött nevezett községből, s egy harmadik arra kérte a község bíróját, hogy fizesse ki az ő ingatlanságának az árát – s azonnal kiköltözik a községből; mire a derék bíró azt válaszolta: „Elmégy te nemsokára a nélkül, hogy kifizettünk volna”; – a mi igen természetes, mert a lakosok beszüntetvén mindennemű érintkezést a zsidósággal, nincs mód rá hogy fentarthassák magokat így rebach nélkül.

Eddig pálinkáért behordták a zsidó fáját, fel is vágták, – most pedig mivel már senki sem dolgozik pálinkáért, hordja maga a zsidó a fát s fel is vágja, hacsak megfagyni nem akar.

Hála Istennek a „gojimmal jót tenni bűn”-féle morál ellensúlyozásul A.-K-lón átvitték az életbe ez arany mondatot „zsidónak dolgozni szégyen”; – ezért vágja a fát a jákhecz. Amint értesültem, a nevezett község lakosai oda törekesznek, miszerint egy keresztény boltot nyissanak, hogy így még a petróleumot se kelljen zsidótól vásárolni.

Örömmel tudatom mindezeket tekintetes szerkesztő úrral, – ki egyedüli megalkotója a nép önézetre való ébredésének, mert „megmutatta az értelmiségnek a boldogulás útját; s ha A.-K ló község példájára mindenütt elvonják magukat a gojok a választott néptől, rövid időn büszkén mondhatjuk „Si Deus nobiscum, quis contra nos?!”

C.

Mármarosmegye.

Tekintetes szerkesztő úr! – Még ki se lettek adva becses röpíratában az általam küldött kaftán-ékességek, és már újból szolgálhatok néhány adattal, melyekből nyíltan kitűnik, hogy a henczegő Izrael nem csak ál Solymosi Esztereket kerít elő a világ megvakítására s a törvényhozás félrevezetésére; – mert hiszen a szegény holt leány nem védheti jogait; hanem odáig jutottunk, hogy élő emberek nevében, illetve azoknak ál személyesítésében kötnek ügyleteket az Isten választott hívei azon boldog reményben, hogy a hamisan személyesített birtokos elhalálózásával a törvényes örökösöket sikerülend a birtoktól elűtni.

Így történt, hogy Sz--vér községben egy gazdag földművelő Cs-p Haurilo birtokára áhitozott L--vics nevű zsidó minden móddal igyekezett pénzkölcsönzési ajánlatokkal becsávozni a vagyonos gazdát, hogy így idővel a birtokot magához harácsolhassa; de Haurilo másokon okulva

kerülte a viperafajzat dédelgetéseit, s csak ennek köszönhetette, hogy 6000 frtnyi vagyona mellett büszkén mondhatta, miszerint az sz-ri gazdák közt ő az egyedüli ember, ki a zsidónak egy garassal se adós.

Ezelőtt két évvel meghalt Cs. Hauriló, s az egész falu s környék bámulatára alig nyolcz nappal az elhalálozás után L-vies egy adásvevési szerződéssel, melyen két zsidó tanú, a megboldogult keresztvonása és egy K-ner úr mint névalíró figurált, a Cs. Haurilo egész birtokát nyilvánkönyvileg a saját nevére kebelezette.

Misem természetesebb mint az, hogy az örökösök nyomban pert indítottak L-vies ellen, hivatkozván az egész községre, miszerint köz-tudomású dolog, hogy Cs. Haurilo életében soha senkinek adósa nem volt, s okmányhamisítási perbe fogták az adásvevési szerződést fabrikáló Jordánt és társait.

A tárgyalás folyama alatt kitűnt, hogy az adásvevési szerződést állítólag megkötő Cs. Hauriló K-ner névalíró állítása szerint az ügylet megkötése alkalmával magyarul beszélt, holott az egész Máramarosmegye tudta, hogy a széles körben ismert Cs. Hauriló az orosz nyelven kívül soha semmi más nyelvet nem értett és nem is beszélt.

Így kisülvén a zsidó azon turpissága, hogy K-ner előtt, ki Cs. Haurilot személyesen nem ismerte, azt egy ál Cs. Hauriloval helyettesítette, a dutyitól való félelmében drága egyezséget kötött az örökösökkel, a mely egyezség jóval fölülmúlván a hagyományozott birtok értékét, a mint értesültem, az örökösök beszüntették ez embertelen löpócza ellen folyamatba tett bűnpert.

A volt ty-kai lelkész G - y Péter adósa volt N- Hersch és S - V-der huklivai zsidóknak 150 forttal, s bírói egyezség útján ezen összeg részletenként lett volna törlesztendő. Nevezett lelkész azonban, hogy a zsidók gyakoribb tisztelgéseitől meneküljön, egy paptársához hívatta a zsidókat, s 100 forintot ott nyomban lefizetvén, 50 írtól váltót adott, a lefizetett 100 frtra pedig egy kész nyugtát tett a zsidók elé aláírás végett. Az „In vino Veritas” közmondáshoz ha még hozzá tesszük, hogy a poharazás gondatlanná teszi az embert, könnyen megfejtető, hogy G- Péter úr midőn haza ment, csak egy 100 forintról szóló aláíratlan nyugtát talált a zsebében.

A zsidók látván hogy a pap gyengélkedő és beteges, bölcsen hallgattak; - ez év elején azonban G- Péter elhalálozván, pert indítottak az özvegy ellen, egyszer egy régibb keletű bírói egyezséggel fizetendő 150 frtig, másodszer az 50 frtos váltóból 150 frt „váltván” ismét 150 frtig. Miután pedig megboldogult ezen követelésre tényleg csak 50 forinttal volt adós, az 50 forintból lett egyszer a lefizetett 100 frt + 150 frt, + 150 frt, tehát összesen 400 forint, mely összeg fejében a lelketlen zsidók a szegény, legsilányabb anyagi viszonyok közt elmaradt özvegy minden ingóságát elszedték. Így csinál a zsidó 50 frtból 450 frtot.

Itt M-án már odáig jutottunk, miszerint a gojtól nem lévén már mit elharácsolni, a választott nép már oda van utalva, hogy egymást lopja. Legutóbb A- L- nevű zsidó M- L-től sábeszkor ellopott 500 frtot s kereket oldani igyekezett, a többi zsidók azonban elég ravaszok lévén az istenig félelemben s élvén a gyanúperrel, az elillanni akaró A. L-t útközben elcsípték, s a pénzt tőle elvévén perbe fogták, minek az lett a következménye, hogy A- L- tolvajlás miatt 3 évi börtönre ítélte-

tett, s a mint értesültem, a napokba fogja tartani a dutyiba való ünneplés bevonulását.

Caméleon.

Torontálmegye.

Tekintetes szerkesztő úr! – Egy „becsületes” zsidó honpolgár legújabb hőstettét akarom a m. t. szerkesztő úr tudomására juttatni. A múlt héten történt. Minden szavamért felelek.

Beállít falunkba – melynek különben, hála istennek, stabilis zsidó lakosa nincsen, – egy már öszbeborult (beh kár!) zsidó lókupecz s dobzó mellett kihirdeti, hogy lovat szándékozik vásárolni. Vett is, de az egyik, korát illetőleg, nem felelt meg a zsidó céljának. Más, valóban becsületes ember az ilyen jószágot mint reá nézve hasznavehetlent, nem vette volna meg. De hát a Jordán nem hiába „talentvöll”. A lovat minden tétovázás nélkül megveszi, s hogy korbelti hibáját eltüntesse, kapja magát és – fogait kihúzatja. Már most, tekintetbe véve azt, hogy e ló, fogak hiányában idővel okvetetlenül elcsenevész, miután nem képes megfelelőleg táplálkozni, de az államnak mint ép, egészséges, minden követelményeknek megfelelő állat nagy áron eladatik csak úgy mintha valóban beválnék, jóllehet tökéletesen remonda: kérdem, e minden becsületes lábbal taposó, minden igazságszerető embert végig felháborító gaztett elkövetője nem érdemelné-e meg az akasztófát?! Valóban ideje volna már, hogy ez aljas üzelmek piszkos lelkű elkövetői méltóképen megfenyíttessenek; ideje volna, ha a kormány ide is kiterjesztené atyai figyelmét, itt is érvényesítené a törvény szigorát. A leírt gaztett elkövetőjének nevét el nem hallgathatom. Szabadkai lakos, neve W. J.

G.).

Pankota.

Egy itteni zsidó neje a múlt hónap egy szombat reggelén Pavlovics Constantin kereskedő úrtól 50 frtot kért kölcsön – estig; mit ez egy szóra – miután nála is szokott egyet mást vásárolni, – adott. Künn a boltajtó előtt már 5 ember várt a pénzre, s mindegyiknek adott 10-10 frtot. Este felé a zsidóasszony megvitte kölcsönzőjének az 50 frtot, mely reggeltől délutánig 5 frt rebachot hozott neki. Megjegyzendő, hogy azok az emberek, kik a zsidónőtől kölcsönt kérnek, rendes kundsaftjai, kik szombaton reggel a kapott 10 frton juhot vásároljak, s azt az aznapi hetivásár alkalmával a piacon kimérik, s ha kimérték, köszönettel adnak vissza 10 frt helyett 11 frtot. Ennyiből áll a zsidó jövedőség, melyre aztán elmondhatják az illetők: adtál uram esőt, de nincs köszönet benne; – vagy azt: de szabadíts meg uram a gonosztól mielőbb és mindörökre, amen.

Farkas.

A Tisza mellől.

Tisztelt képviselő úr! Ha a nép felvilágosítva, alapos meggyőződést fog nyerni arról, hogy a zsidóság Talmudja szerint minden más népeket elnyomva az egész világ felett egyedül uralkodni akar; ha megtudja azt, hogy a zsidók a keresztényeket nem is embereknek, de barmoknak tekintik; ha meggyőződik arról, hogy a Talmud szerint a keresztények minden vagyona és élete is a zsidók tulajdona, s kötelességében áll a zsidónak – ha teheti – a keresztényt meggyilkolni; ha megfoghatóvá leend a köznép előtt az, hogy a korcsmáros zsidók italaikba életveszélyes mérges anyagokat kevernek, és kivált a zsidó orvosok kezei között a keresztény életi; mennyire veszélyben forog: – ily felvilágosítás esetében a nép öntudatra ébred, s ösztönszerűleg önvédelmi gondolatokra fog ébredni s megragadva minden alkalmat, a zsidóságtól szabadulni fog.

Az ide mellékelt irat tartalma a nép érdekében e felvilágosítási célra irányul. – Ebben a zsidók népéletének gyakorlati oldala, h a g y o m á n y o s p o l i t i k á j u k van ismertetve; eleven színekkel bár, de csak a valóságnak megfelelőleg és az igazság szigora szerint van ecsetelve. A zsidóság hatalmi állása, napról-napra módnélkül növekvése mellett égető szükség, hogy a kellő felvilágosítás mennél gyorsabban eszközöltessék.

Uraságtok egynéhány lelkesebbjei megindították ugyan a zsidó veszélyeket elhárítandó hógörgeteget; – nehogy ez azonban akár a zsidó fondorlatok szikláin szétporladjon, akár pedig a részvétlenség lejtő híján megakadjon: Önöknek talán sikerülne oly társulatokat létesíteni, a melyek elegendő anyagi s pénzképességgel bírván, az ily felvilágosító iratokat – kinyomtathatnák, hogy azokat a nép között ingyen is lehessen széjjel terjeszteni.

Szerintem e cél előmozdítását illetőleg a legnagyobb biztossággal a lelkészekre, a keresztény kereskedőkre és a keresztény orvosokra lehetne támaszkodni.

E célokat szem előtt tartva, bátorkodtam tiszteletteljesen e csekély művemet Uraságtok elé terjeszteni; és a mennyiben én nékem közrebocsátása tehetségemben nem áll: azt t. képviselő úr belátása és szabad rendelkezésére bocsátani. – Kiváló tisztelettel

*

Dr. Tiszaháthy.

(A „zsidó nemzet hagyományos politikája” cím alatt beküldött nagy érdekű mű közlését jövő számunkban megkezdjük. E jeles cikk különösen a zsidó doktorok gaz praktikáit világítja meg, a miből aztán megítélhető lesz a minapában a lapok által is nagyon ventilitait azon kérdés is: miért nem szaporodik Magyarország lakossága? (illetőleg annak keresztény lakossága.) – Szerk.)

Levelező-lap.

Folyóiratunk barátaihoz. – Midőn több oldalú sürgetésekre füžeteink árát a III-ik évfolyamra a minimumra leszállítottuk, sőt e mellett még kedvezményeket is nyújtottunk, ezt csak azon biztos feltevésben tettük és tehetjük, hogy ezentúl füžeteink az eddiginél még nagyobb publicitásban és tömegesebb elterjedésben részesülnek mint eddig, hogy céljuknak minél szélesebb körökben megfeleljenek.

Ez okból, szemben azon roszakaratú ignorálhatnámsággal, melyet a sajtó legnagyobb része folyóiratunkkal szemben tanúsít azzal, hogy, miután azt korábbi lármájával elnyomnia nem sikerült, most róla tudomást se akar venni, felkérjük folyóiratunk minden barátját, hogy nekünk a munkát megkönnyíteni segítve, folyóiratunk érdekében ismerőseik körében propagandát kifejteni s őket azok járatására birni ne terheltesse.

Az antisemitikus mozgalom sorsa Magyarországon jó részben (vagy ezzel még tán keveset is mondtunk,) még mindig a „12 r ö p i r a t”-on nyugodván, minden elvbarátunknak tetters támogatását kell hogy az igénybe vehesse és vegye.

Felkérjük azon lapok t. szerkesztősegeit, a melyeknek füžeteink megküldetnek vagy részükre cserepéldánykép járnak, hogy a mennyiben több kollegájuk azon eljárását, miszerint füžeteink tartalomjegyzékét vagy legalább is azok megjelentét lapjukban jelezni szokták, – eddig nem követték volna, legyenek szivesek azt jövőre saját részükről is tenni.

Legújabbban a postán ismét rendszeresen kezdik eltüntetgetni füžeteinket olyanok, a kik előfizetés nélkül is úgy látszik nagy kedvelői azoknak. Kérjük t. előfizetőinket, a füzetek kimaradásáról bennünket eleve értesíteni, hogy azokat pótolhassuk, s hogy egyszersmind azon postahivatalokat, a hol legtöbbször vesznek el füžeteink, evidenciában tarthassuk; mert esetleg a főpostaigazgatóságnál ezen kvalifikálatlan eljárás miatt jelentést fogunk tenni.

Magyarország fővárosában nem jelenik meg egyetlen egy, német nyelven szerkesztett napilap sem, melynek szerkesztője, munkatársai, tulajdonosa ne lennének zsidók. Németajkú magyar honpolgáraink tehát, úgy a hazánkat érdeklő közügyekre, mint a földművelő, iparos sat. életérdekeire nézve csak azt kapja olvasmányképen kezeihez, a mi a zsidó spekulációra, a börzei üzelmekre nézve előnyös, és általában a zsidóság uralmát állandósítani képes. Nem csuda tehát, ha a földművelő nép pusztul, pang az ipar, politikai életünkben magánérdekek, valamint közönyös léhaság uralkodnak. Ez pedig annál inkább sajnálatraméltó, mert németajkú polgáraink a legszorgalmasabb olvasók és előfizetők közé tartoznak.

Melegen ajánljuk tehát a Pozsonyban megjelenő „Westungarischer Grenzboten” („Nyugatmagyarországi Határőr”) című pol. napilapot. A lap ára Magyarországra nézve 1 óra, mindennap postán küldve 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 60 kr., Félévre 7 frt 20 kr. Egész évre 14 frt 40 kr. A lap egyedüli tulajdonosa és szerkesztője Simonyi Iván országgy. képviselő, ki már évek sora óta működik az agrárius kérdés, iparkérdés és parlamentünk, illetőleg választási tözvényünk reformja ügyében, és ki is azon ügynek, melyért küzdünk, már is kitűnő szolgálatokat tett.

Addig is tehát, míg a fővárosban német nyelvű antisemita napilap jönnne létre, melegen ajánljuk úgy magyar mint német ajkú polgártársainknak, jelesül pedig az utóbiaknak a „Westungarischer Grenzboten”-t.

